

HUMANISTINEN
AMMATTIKORKEAKOULU

OPINNÄYTETYÖ

**Paikallistapahtumien ja kolmannen sektorin
kehittäminen taloudellisten haasteiden ja
kuntaliitosten aikakautena**

Case: Lieto-viikko

Suvi Torikka

Kulttuurituotannon ko. (240 op)

03 / 2015

HUMANISTINEN AMMATTIKORKEAKOULU

Koulutusohjelman nimi

TIIVISTELMÄ

Työn tekijä Suvi Torikka	Sivumäärä 52 ja 3 liitesivua
Työn nimi Paikallistapahtumien ja kolmannen sektorin kehittäminen taloudellisten haasteiden ja kuntaliitosten aikakautena	
Ohjaava(t) opettaja(t) Minna Hautio, Iina-Maria Piilinen	
Työn tilaaja ja/tai työelämäohjaaja Liedon kunnan kulttuuritoimi	
Tiivistelmä <p>Taloudellisten haasteiden ja kuntaliitosten aikana paikallistapahtumien kehittäminen on ensisijaisen tärkeää myös tapahtuman alueellisen merkityksensä vuoksi. Toiminta-alueiden laajentuessa ja käytäntöjen muuttuessa paikallistapahtumien kehittämistarve kasvaa ja uusia keinoja on keksittävä. Paikallistapahtumat ovat usein riippuvaisia paikallisista kolmannen sektorin toimijoista. Kunnan ulkoistaessa palveluitaan kolmannen sektorin toimijoiden vastuulle, on yhdistysten kehityttävä ja päivitettävä osaamistaan vastatakseen haasteisiin.</p> <p>Työn tilaajana on Liedon kunnan kulttuuritoimi ja kehittämiskohteena paikallistapahtuman, Lieto-viikon tuotannon kehittäminen. Tavoitteena on uusien toimintamallien avulla sujuvoittaa tapahtuman tuotantoa ja tutkia vaihtoehtoja mahdolliselle organisaatiomuutokselle. Kuntaliitos Tarvasjoen kanssa 1.1.2015 korostaa tapahtuman kehittämisen tärkeyttä.</p> <p>Tämän toimintatutkimuksen aineisto kerätään toimijoiden palautekyselyn ja benchmarking-haastatteluiden lisäksi havainnoinnilla aidossa toimintaympäristössä. Kerätty aineisto analysoidaan kokonaisuutena kolmeen pääteemaan jaettuna: Lieto-viikon tuotannon kehittäminen, lietolaisten toimijoiden kehittäminen ja Lieto-viikon organisaatiomuutos. Kulttuurituottajan sijoittumista paikallistapahtumien kehittämiseen tukee tuottajan kyky kehittää. Lisäksi työn tuloksia voidaan hyödyntää kolmannen sektorin kehittämiseen alasta riippumatta.</p>	
Asiasanat kulttuuritapahtuma, julkinen sektori, kolmas sektori, kuntaliitokset	

HUMAK UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Name of the Degree Programme

ABSTRACT

Author Suvi Torikka	Number of Pages 52 and 3 attachment
Title Development of local cultural events and third sector challenging time of economy and municipal mergers	
Supervisor(s) Minna Hautio, Iina-Maria Piilinen	
Subscriber and/or Mentor Municipality of Lieto, Department of Culture	
Abstract <p>Economic challenges and municipality merging impact on the local. Operating areas to expand and practices change, local events need to develop new ways to work. Local events are often dependent on local third sector. Municipal outsource services to the third sector responsibility, development and update of their skills is important.</p> <p>The client is Municipality of Lieto, Department of Culture. Target of development is production of the local event Lieto-viikko. The aim is to create new operational models for the production of the event and to explore options for the possible organizational change. Municipal merger with Tarvasjoki 01.01.2015 highlights the importance of developing.</p> <p>This activity analysis material is collected from participants survey and benchmarking-interviews in addition to observation in a real environment. The collected data will be analyzed divided into three main themes: development of Lieto-viikko production, development of local third sector and organizational changes of Lieto-viiko. In addition, the results of the work can be used in development of the third sector, regardless of the field.</p>	
Keywords cultural events, public sector, third sector, municipal merger	

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 CASE: LIETO-VIIKKO	7
3 TYÖN LÄHTÖKOHDAT	8
3.1 Paikallistapahtumien tuottaminen ja alueellinen merkitys	8
3.2 Kolmannen sektorin rooli kulttuuripalveluiden tuottamisessa	10
3.3 Kuntaliitosten vaikutukset	13
4 TUTKIMUSMENETELMÄT	15
4.1 Benchmarking-haastattelut	16
4.2 Palautekysely toimijoille	18
4.3 Havainnointi	19
5 AINEISTON ANALYSOINTI	20
5.1 Lieto-viikon tuotannon kehittäminen	21
5.2 Lietolaisten toimijoiden kehittäminen	30
5.3 Lieto-viikon organisaatiomuutos	34
6 YHTEENVETO JA KEHITYSIDEAT	39
6.1 Mitä seuraavaksi?	42
6.2 Yleistettävyyys	43
6.3 Työn tilaajan palaute	44
6.4 Onnistumisen arviointi	45
LÄHTEET	47
LIITTEET	53

1 JOHDANTO

Kuntien kulttuuripalvelutarjontaan kuuluu usein paikallistapahtuma, jonka tarkoituksena on esitellä paikkakunnan lisäksi alueen palveluita. Tällaiset paikallistapahtumat ovat usein kulttuuritoimen koordinoimia tapahtumia, joiden sisällön tuottamisessa on mukana alueen kolmannen sektorin toimijoita. Nämä vuosittain järjestettävät paikallistapahtumat noudattavat usein perinteistä kaavaa vuosi toisensa jälkeen. Tapahtumissa käydään kotiseuturakkaudesta, mutta ilman ajan mukaista kehittymistä sekä nykysukupolven kiinnostuksen herättämistä kävijämäärät tulevat laskemaan.

Kunta- ja rakenneuudistusten myötä paikallistapahtumien kehittäminen on monella paikkakunnalla ajankohtaista. Kuntaliitosten seurauksena muodostuu entistä suurempia toiminta-alueita, jonka seurauksena kahden alueen tapahtumien yhdistäminen tai erillään pitäminen nousee pohdinnan kohteeksi. Paikallistapahtumien merkitys kasvaa kuntaliitosten aikana myös alueen asukkaiden tuntiessa yhä suurempaa kotiseuturakkautta omaa kuntaansa kohtaan. Kulttuuritoimet pystyvät kyllä hoitamaan tapahtumien koordinoimisen, mutta jatkuvuuden takaava kehittämistyö jää usein tekemättä resurssien puutteessa. Tämä saattaa johtaa paikallistapahtumien liialliseen rutinoitumiseen ja kävijöiden tyytymättömyyteen.

Työn tilaajana on Liedon kunta ja kehittämiskohteeni on Lieto-viikko. Lieto-viikko on paikallistapahtuma, jonka ohjelma koostuu kunnan ja lietolaisten toimijoiden järjestämistä tapahtumista. Olin tuottamassa Lieto-viikkoa 2014 yhdessä kunnan kulttuurisihteerin kanssa ja työskentelyni tavoitteena oli kehittää tapahtuman tuotantoa. Lieto-viikon tuottamisessa oli havaittu kehittämistarpeita, joiden takia tapahtuman koordinointiin kaivattiin uusia työkaluja ja toimintamalleja. Tämä opinnäytetyö keskittyy ratkaisemaan tuotannossa esiin nousseita ongelmakohtia sekä antamaan ehdotuksia tapahtuman jatkokehittämiseen. Tavoitteena on kehittää Lieto-viikko toimivammaksi kokonaisuudeksi uusien toimintamallien avulla sekä rakentaa malleja organisoitumisvaihtoehdoista, jotka ovat tulevaisuudessa mahdollisia.

Kuntien heikentyneen taloudellisen tilanteen seurauksena paikallistapahtumat siirtyvät yhä useammin yhdistysmuotoisiksi ja kolmannen sektorin vastuulle, pois kunnan toimihenkilöiden työtaakasta. Kunta voi ostaa tapahtumatuotannon kolmannen sektorin toimijalta resursseja säästäen. Näin yhdistyksistä on tullut palveluntuottajia. Tämän työn avulla selvitetään, millä keinoin kolmannen sektorin toimijat kykenevät vastaamaan palvelutuotannon haasteisiin ja kuinka pystytään takaamaan tuotannon laatu ja jatkuvuus.

Lieto-viikon tuotannon kehittäminen toteutetaan toimintatutkimuksena. Työn aineisto kerätään toimintatutkimukselle ominaisella tavalla yhdistellen monia menetelmiä. Työympäristön havainnoinnin lisäksi aineisto koostuu toimijoiden palautekyselyistä sekä lähialueiden paikallistapahtumien benchmarking-haastatteluista. Kyselyn ja haastattelujen lisäksi työn teoreettisen tutkimuksen lähteinä käytetään aiheeseen liittyvää kirjallisuutta.

Työn tulosten avulla Lieto-viikko kehittyy tapahtumana ja sen koordinointi helpottuu. Uusien toimintamallien avulla olemassa olevat ongelmat ratkaistaan ja tuotannosta tulee toimivampaa. Lisäksi työn tuloksena syntyvien kehitysideoiden avulla tuotannon laatu paranee entisestään ja kehittämistyöstä tulee jatkuvaa.

2 CASE: LIETO-VIIKKO

Lieto-viikko on vuosittainen paikallistapahtuma, joka järjestetään Liedossa elokuun lopulla. Viikon aikana järjestetään erilaisia tapahtumia ympäri kuntaa ja esitellään mitä kaikkea Liedosta löytyy. Liedon kunta tuottaa viikolle muutaman tapahtuman, mutta suurin osa tapahtumista on kolmannen sektorin toimijoiden järjestämiä.

Lieto-viikon tarkoitus on tuoda esiin paikallisia toimijoita ja heidän tarjoamiaan palveluita. Tapahtumassa on vuosittain mukana keskimäärin 20 - 30 lietolaista toimijaa. Lieto-viikon tapahtumat painottuvat arki-iltoihin ja viikonloppuun. Viikon päätteeksi vietetään Liedon päivän juhlaa. Tapahtumaa koordinoi kunnan nuoriso- ja kulttuurisihteeri Arttu Eteläpelto.

Lieto-viikolla on pitkät perinteet kuntalaisten mahdollisuutena tutustua kunnan toimintoihin ja palvelutarjontaan. Liedon päivää vietettiin ensimmäisen kerran vuonna 1969, jolloin kunnan eri toimintoelimet esittelevät omaa työkenttäänsä ja työnsä tuloksia (Liedon kunta 1969). Siitä lähtien Liedossa vuoden päätapahtuma on ollut Liedon päivän vietto. Viimeisten vuosikymmenten aikana Liedon päivän ympärille muodostui toimijoiden järjestämiä tapahtumia ja niistä nivoutui aikanaan kulttuuritoimen koordinoima paikallistapahtuma Lieto-viikko (Viskari 2014).

Vuonna 2013 Lieto-viikon jälkeen toteutetusta kyselystä esiin nousi kehitystarpeita, joiden korjaamiseen vaadittiin ajallisesti suurta panostusta. Kulttuuritoimen aikaresurssien puutteessa kehittämistyö toteutettiin opinnäytetyönä vuoden 2014 Lieto-viikon tuottamisen ohella. Työn alkaessa suurimmiksi haasteiksi tapahtuman tuotannossa nousi kulttuuritoimelle kasautuvan työmäärän tuottama taakka sekä heikko näkyvyys ja sitä kautta tapahtuman huono tunnettuus. Huomiota tässä kehittämistyössä vaati myös vuodenvaihteen kuntaliitos, jossa 1.1.2015 Lietoon liitetään Tarvasjoki.

3 TYÖN LÄHTÖKOHDAT

Suomalaisilla kulttuuritapahtumilla on pitkät perinteet. Useat paikallistapahtumat tuotetaan sektorien yhteistyönä. Niiden kehittäminen muun muassa kuntaliitosten takia on välttämätöntä. Yhteiskunnan asettamat haasteet ajavat kolmannen sektorin toimijoita miettimään, mihin suuntaan toimintaa halutaan kehittää (Ruusuvirta & Saukkonen 2008, 5). Lieto-viikko on case-tapahtumana tämän työn kehittämisen kohteena. Tämän opinnäytetyön teoria keskittyy paikallistapahtumien tuottamiseen sekä kolmannen sektorin kehittämiseen tapahtuman sisällön tuottajana.

Paikallistapahtumia käsittelevät opinnäytetyöt ovat hyvin yleisiä kulttuurituotannon kentällä. Usein tapahtumaorganisaation jäsenten vaihtuvuutta tukemaan tuotetaan käsikirjoja tapahtuman tuottamiseen (mm. Valkeapää 2011). Varsinkin pienemmillä paikkakunnilla niin sanotun hiljaisen tiedon kokoamista yksiin kansiin pidetään elintärkeänä tapahtuman jatkuvuuden kannalta.

Kunnallinen kulttuuripolitiikka elää tällä hetkellä muutosten keskellä. Kunta- ja rakenneuudistuksien seurauksena muodostuneet suuret toiminta-alueet ja julkisen talouden rahoitusvaikeudet ovat viime aikoina nostaneet kolmannen sektorin roolia kulttuuripalveluiden tuottajana. Kolmannen sektorin kehittymisestä ja yhteistyöstä kuntien kanssa on tehty useita opinnäytetöitä (mm. Heikkinen 2011; Hirsivaara & Rusanen 2014; Pellikka 2013).

3.1 Paikallistapahtumien tuottaminen ja alueellinen merkitys

Paikallisia kulttuuritapahtumia pidetään kuntien imagollisia lippulaivoina ja ne kohottavat kunnan profiilia ja alueellista imagoa. Paikallistapahtumat parantavat kuntien vetovoimaa ja ovat usein osa kunnan tarjoamia kulttuuripalveluita. Kulttuuripalveluilla on merkittävä etu alueellisessa vertailussa ja niillä pystytään houkuttelemaan uusia asukkaita, matkailijoita sekä työvoimaa. Sen lisäksi, että niiden avulla voidaan esitellä kunnan palveluita uusille kuntalaisille, on

paikallistapahtumilla myös suuri yhteisöllinen merkitys, varsinkin pienimmillä paikkakunnilla. (Kainulainen 2004; Lakso & Kainulainen 2001; Kilpeläinen, Kostainen & Laakso 2012, 46.)

Paikallistapahtumat ovat täynnä kotiseurakkautta. Se on tärkeä tekijä muun muassa matkailun kehittämisessä (Kahila 2001, 146). Maaseudulla järjestettävien tapahtumien vetovoimaa ja kiinnostavuutta perustellaan maaseutu ympäristön omaleimaisuudella, luonnonläheisyydellä ja historiallisella ainutlaatuisuudella. Tapahtumien pyrkimyksenä on usein paikalliskulttuurin vaaliminen. (Kainulainen 2004, 81.)

Kulttuuritapahtumat nähdään usein alueiden elävöittäjinä ja ”säpinän” tuojina, millä on vaikutuksensa kuntalaisten mobilisoitumisen kannalta. Ne tuovat mukanaan luovan ilmapiiriin ja virikkeellistä ilmapiiriä luomalla tapahtumat vahvistavat välillisesti omaehtoista kehittämistoimintaa, mikä ilmenee tapahtumien aikana tehtävässä talkootyössä. (Kainulainen 2004, 150.)

Lieto-viikon suurimmat haasteet nousevat esiin juuri virkamiesten aikaresursseista puhuttaessa. Jokainen tapahtuma tarvitsee jatkuvaa kehittämistyötä pysyäkseen ajan hermolla. Tämän työn aikana selvitetään millä keinoin tapahtuman kehittäminen onnistuu tiukkoihin aikaresursseihin sovittaen.

Lieto-viikkoon on panostettava jotta se toimii puoleensa vetävänä paikallistapahtumana. Tällä hetkellä perinteikästä tapahtumaa tuotetaan rutiininomaisesti muiden virkatehtävien ohella. Tapahtumaan ei pystytä panostamaan niin paljon resursseja kuin halutaan. Tapahtumaan tulisi panostaa enemmän resursseja sen menestymisen kannalta. Vain paikallisesti vahva kulttuuri mahdollistaa menestymisen globaalissa maailmassa (Cantel 2001, 57).

3.2 Kolmannen sektorin rooli kulttuuripalveluiden tuottamisessa

Kolmas sektori koostuu järjestöistä, säätiöistä ja uusosuuskunnista eli organisaatioista, jotka jäävät julkisen, yksityisen ja markkinoiden välimaastoon. Kolmatta sektoria määritellään viidellä ulottuvuudella, joita ovat rakenteellisuus, yksityisyys, voittoa tavoittelematon jakaminen, itsehallinnollisuus ja vapaaehtoisuus. (Konttinen 2015.) Kenttä, jolla kolmas sektori toimii, on hyvin monimuotoinen. Kentällä toimii täysin vapaaehtoisuuteen perustuvien toimijoiden lisäksi järjestöjä, joissa työskentelee eri aihepiirien ammattilaisia. Perinteisten kulttuuripalveluiden lisäksi kolmannella sektorilla toimitaan myös elinympäristön kohentamiseen ja yhteisöllisen toiminnan vahvistamiseen liittyen. (Koivisto, Lehikoinen, Pasanen-Willberg, Ruusuvirta, Saukkonen, Tolvanen & Veikkolainen 2010.)

Kolmannen sektorin toiminnalla on Suomessa menestyksekkäs historia. Se on suomalaisille tyypillinen tapa toimia ja toiminta on vaikuttavaa. Vuosikymmen sitten kolmannen sektorin toimijoista toivottiin kumppania hyvinvointiyhteiskunnan turvaamiseen. Päättäjät odottivat toimijoilta entistä enemmän ponnistuksia yhteiskunnan rakentamisessa. Taustalla näkyi myös julkisen sektorin halu teettää halvalla sellaisia palveluita, joista kunnat ennen vastasivat. (Harju 2004, 16.) Kolmannen sektorin vahvuuksina pidetään oman alan asiantuntijuutta ja paikallistuntemusta (Ruusuvirta & Saukkonen 2010, 186).

Aikaisemmat arvioinnit siitä, että kolmas sektori voi tulevaisuudessa olla mukana tuottamassa väestön hyvinvointipalveluja omalla osaamisalueellaan yksin tai yhteistyössä kunnan kanssa (Opetusministeriö 2007), pitävät paikkansa. Kolmannen sektorin toimijat ovat nykyään vahvassa roolissa kulttuurialan palveluiden tuottajana. Useilla paikkakunnilla ne ovat keskeisiä toimijoita esimerkiksi museoiden ja teattereiden ylläpitäjinä. Kolmannen sektorin roolia korostetaan julkista sektoria enemmänkin täydentävänä kuin korvaavana tekijänä. Aikaisemmin julkisen ja yksityisen sektorin osaamisalueena tunnettu palvelutuotanto on laajentunut taloudellisesti haasteellisena aikana kolmannelle sektorille. Yhdistysten ja järjestöjen tehtävälisälle on nykyään yhä useammin yleishyödyllisen toiminnan lisäksi palvelujen tuottaminen. (Iso-Aho & Lyijynen 2005; Widenius 2010.)

Joskus palveluita tuottamalla yhdistys voi kasvattaa mahdollisuuksiaan toteuttaa varsinaista yhdistyksen perustoimintaa (Vanhapiha, Tiilikainen, Veikkolainen, Tolvanen, Kuokka & Lidman 2013, 8). Yhdistysmaailmassa rahoitus on usein epävarmaa, joten palvelutuotanto voi antaa yhdistykselle uudenlaista taloudellista varmuutta. Kolmannen sektorin toiminta on tätä kautta saanut myös uusia arvoja: palvelutarpeeseen vastaaminen sekä kilpailukyky ja sen edellyttämä organisatorinen tehokkuus. On syntynyt käsite uusi kolmas sektori, jossa toimijoiden päätavoite on palvelujen tuottaminen. (Pyykkönen 2015.)

Joskus ristiriitoja kunnan ja kolmannen sektorin välille asettaa se, että yhteisöiltä odotetaan laadukasta ja ammattimaista työtä, mutta silti siitä ei olla valmiita maksamaan sen arvoista hintaa. Suuressa roolissa ovat myös yksittäisten kuntatoimijoiden asenteet kolmatta sektoria kohtaan. Tosin viime vuosina on kolmatta sektoria alettu pitää kunnissa hyvin merkittävänä toimijana asukkaiden hyvinvoinnin ylläpitäjänä. On viimein huomattu ettei kunta yksin pystyisi millään tarjoamaan riittävän monipuolisia palveluja. Kunnan ja kolmannen sektorin yhteistyölle on erilaisia toimintastrategioita. Kunta voi ostaa palvelun kolmannen sektorin toimijoilta, tehdä erilaisia yhteistyösopimuksia niiden kanssa tai avustaa niitä. (Ruusuvirta & Saukkonen 2010.)

Palvelutuotannosta johtuen yhteistyö kolmannen sektorin ja kunnan välillä on lisääntynyt huomattavasti. Kuntien vaatimukset palvelun tuottajalta edellyttävät laatua sekä pitkäjänteistä toimintaa. Kolmannen sektorin palvelutuotannon lisääntyessä yhdistysten toimintaan kaivataan lisää osaamista ja kehittämiskykyä. Kolmannen sektorin kykyä vastata näihin vaatimuksiin on tutkittu Kolmas lähde –hankkeessa vuosina 2008-2014. Siinä selvitettiin yhdistysten valmiutta kulttuurin-, liikunnan ja nuorisoaloilla palvelutuotantoon ja sen kehittämiseen. (Koivisto ym. 2010.)

Kolmas lähde –hankkeen tuloksena syntyi toimintamalleja, joiden avulla kolmannen sektorin toimijat pystyvät vastaamaan paremmin kunnallisen palvelutuotannon haasteisiin (Koivisto ym. 2010). Osana hanketta on julkaistu *Handbook*, joka opastaa miten onnistuneeksi palveluja tuottavaksi yhdistykseksi tullaan (Vanhapiha ym. 2013) sekä *Casebook*, johon on koottu toimivia käytäntöjä hankkeen matkan varrelta ja

esimerkkejä palvelu- ja toimintamalleista (Tolvanen, Vanhapiha, Tiilikainen, Veikkolainen, Kuokka & Kinnunen 2013).

Viime vuosina on kuitenkin noussut esiin merkkejä yhdistystoiminnan yleisestä muutoksesta. Valo ry:n ennakointijohtaja Juha Heikkalan (2014) mielestä yhdistyskentän ajankohtaisena haasteena on yhdistystoiminnan rooli ja identiteetti nyt ja ennen kaikkea tulevaisuudessa. Kolmannen sektorin toimijat punnitsevat tällä hetkellä keskittyvätkö he perustoiminnan ylläpitämiseen vai palveluiden tuottamiseen. Heikkala mainitsee näkyvässä olevan toisaalta merkkejä yhdistystoiminnan laskevasta trendistä, mutta taas toisaalta vapaaehtoinen kansalaistoiminta vaikuttaa nousevalta. Tärkeää ihmisille tuntuu olevan liittyminen yhdistyksiin, joissa he pääsevät toteuttamaan itselle tärkeitä asioita.

Lisäksi Nuorten vapaa-aikatutkimuksen (Myllyniemi 2009) mukaan 2000-luvulla nuorten osallistuminen järjestötoimintaan on laskenut selvästi. Tämä tulee aiheuttamaan hankaluuksia uusien aktiivien löytämiseen nykyisten poistuessa kuvioista. Yhdistyksien toimintatavat periytyvät osin monien vuosikymmenien takaa eivätkä ne innosta nykysukupolvea. Vanhentuneet käytännöt karkottavat nuoria pois vastuutehtävistä (Harju 2004, 89) ja usein se on uhka toiminnan jatkuvuudelle.

Varsinais-Suomen Kylät ry tekee työtä edistäen Varsinais-Suomen kylien asukkaiden omatoimisuutta ja alueen elinkeinoisuutta sekä kehittää yhteistyötä toiminta-alueen päättäjien kanssa (2015). Yhdistys on ollut mukana laatimassa selvitystä Liedon yhdistysten tilanteesta. Vuonna 2013 tehdyn selvityksen tulevaisuusnäkökulmat keskittyvät kolmannen sektorin vastuun kasvamiseen. Talousvaikeuksien johdosta järjestöille ja yhdistyksille on enemmän tarjolla vastuuta ja ne kansalaisyhteiskuntana soveltuvat hyvin ihmisten toiveiden äänitorveksi. Vaikuttava kansalaisyhteiskunta toimii ihmisten keskuudessa ollen poliittisia toimijoita uskottavampi ja alueensa asiantuntija. (Linkoranta & Salo 2013.)

Tämän kehittämistyön kautta luodaan myös perusteluja mahdolliselle Lieto-viikon organisaatiomuutokselle. Jotta lietolaiset kolmannen sektorin toimijat pystyisivät tilanteen tullessa ottamaan tapahtumasta suuremman vastuun, niin on heidän

osaamisensa päivitettävä ajan mukaiseen henkeen. Koulutusta tulisi lisätä ennen kaikkea viestinnän, markkinoinnin ja uuden teknologian hyödyntämisessä (Harju 2004, 14).

3.3 Kuntaliitosten vaikutukset

Kuntaliitos on kuntien strateginen valinta, jolla tavoitellaan parempaa kykyä vastata tulevaisuuden haasteisiin yhtenä kuntana. Kuntaliitoksista saatavat hyödyt eivät tule useinkaan esiin kovin lyhyellä aikavälillä: strategisella kuntaliitoksella tavoitellaan enemmänkin tulevaisuuden kehitystä mahdollistavia vaikutuksia alueen elinvoimaisuuteen ja kilpailukykyyn sekä palvelujärjestelmän kokonaiskehittämiseen. (Kunnat.net 2014.)

Kuntaliitoksia on tähän mennessä tapahtunut 69 kappaletta. Suomessa oli vuonna 2014 yhteensä 320 kuntaa. Kuntien määrä on vähentynyt noin neljänneksen vuosina 2007-2013. (Kunnat.net 2014.) Kuntaliitokset ovat vaikuttaneet kuntien kulttuuripalveluiden tuottamiseen uusien toimintamallien muodossa. Vanhojen toimenpiteiden soveltavuutta uuden kunnan palvelutarjontaan on tarkasteltava tasapuolisuuden nimissä. Kahden tai useamman kunnan yhdistyessä tärkeintä on suunnitella palvelut kattamaan kokonaisvaltaisesti uutta kuntaa, mutta silti samalla säilyttää yhdeksi kunnaksi yhdistyneiden alueiden omat identiteetit.

Kuntaliitosten vaikutus paikallistapahtumien tuottamiseen ilmenee jossain tapauksissa laajentumisena. Kunnan kasvaessa myös tapahtumat kasvavat. Tapahtumien paikallisuuden merkitys voi tosin ilmentyä myös toisenlaisena muutoksena; niin sanottujen entisten kuntien sinnikkyutenä pitää alueellisista perinteistä kiinni omien paikallistapahtumien järjestämisellä. Alueellinen imago on usein pitkän kulttuurisen kehityksen tulos, johon vaikuttavat muun muassa alueella asuvien elämäntavat sekä arvomaailma (Kainulainen 2004, 91).

Tässä työssä keskitytään Lieto-viikon tuotannon kehittämiseen yleisesti, ei kuntaliitokseen liittyen. Kuntaliitokset kuitenkin johtavat suurempien toiminta-alueiden kautta ostopalveluiden yleistymiseen (Vanhapiha ym. 2013, 47). Liedossa toimivien yhdistysten valmiutta on parannettava, jotta ne pystyvät tarvittaessa vastaamaan kuntaliitoksen mukana tuomaan tarpeeseen.

Liedossa kuntaliitos on ajankohtaista 1.1.2015, kun siihen liitetään vajaan 2 000 asukkaan naapurikunta Tarvasjoki. Kuntaliitos on otettava huomioon myös vuoden 2014 Lieto-viikon tuotannossa, mutta suurin kehittämistyö sen suhteen tapahtuu vasta vuoden 2015 tuotannossa, kun tapahtuma-alue laajenee ja toimijoiden määrä kasvaa.

Kuntien yhdistymisen seurauksena tulee tarkastella molempien alueiden tapahtumatarjontaa sekä toimijoiden aktiivisuutta. Lieto-viikon laajentaminen Tarvasjoelle olisi luonnollista kunnan kasvaessa, mutta tässä tilanteessa tulee huomioida myös Tarvasjoella ennen kuntaliitosta olemassa olleet paikallistapahtumat. Onko tapahtumia mahdollista yhdistää vai halutaanko ne pitää erillään. Tarvasjokelaisten ja lietolaisten toimijoiden sekä tapahtumien yhteen tuominen saattaa olla yksi suurimmista teemoista Lieto-viikolla 2015.

4 TUTKIMUSMENETELMÄT

Tämä opinnäytetyö on tehty toimintatutkimuksena. Se on tehty aidossa tilanteessa ja toimintaympäristössä siten, että siitä on mahdollisimman paljon käytännön hyötyä tilaajalle (Heikkinen, Rovio & Syrjälä 2008). Toimintatutkimus on tehokas tapa uutta tietoa toiminnasta hankkimalla yrittää muuttaa sitä. Se on sekä tutkimusmenetelmä että käytännönläheistä asennoitumista tietoon. (Heikkinen & Huttunen 2008.) Toimintatutkimus on yleensä kehittämisprojekti, jossa kokeillaan uusia toimintamalleja (Heikkinen 2008).

Toimintatutkimuksen aineiston keräämiseen käytettiin useita menetelmiä. Oman havainnoinnin lisäksi aineistoa kerättiin kyselyllä sekä haastatteluiden avulla benchmarkkaamalla samankaltaisten tapahtumien toimintatapoja. Useiden menetelmien avulla saadaan kehittämistyön tueksi eri näkökulmia ja ne täydentävät toisiaan antaen varmuutta johtopäätöksiin (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2010, 40). Useita menetelmiä hyödyntävä toimintatutkimus sijoittuu tutkimusmenetelmänä laadullisen ja määrällisen välitilaan. Monia eri menetelmiä käyttäessä kysymys kvalitatiivisen ja kvantitatiivisen tutkimuksen eroista ei nouse tärkeäksi. (Heikkinen 2008; Ojasalo ym. 2010, 40.)

Toimintatutkimukselle ominaista on kehittämistyön tekeminen sykleissä, joissa vuorottelevat suunnittelu, toiminta, havainnointi ja reflektointi. Alkuperäisen suunnitelman mukaisen toiminnan pohjalta laaditaan uusi paranneltu suunnitelma. (Heikkinen ym. 2008.) Toimintatutkijana osallistuin Lieto-viikon 2014 tuottamiseen osana työryhmää ja kävin läpi toimintatutkimuksen syklin tuotannon aikana. Suunnittelin tuotannon toteuttamista ja seurasin toiminnan etenemistä tehden havaintoja, joiden pohjalta kehitysideat muodostuivat.

Kuvio 1. Toimintatutkimuksen sykli: Lieto-viikon tuotannon kehittämisen 2014

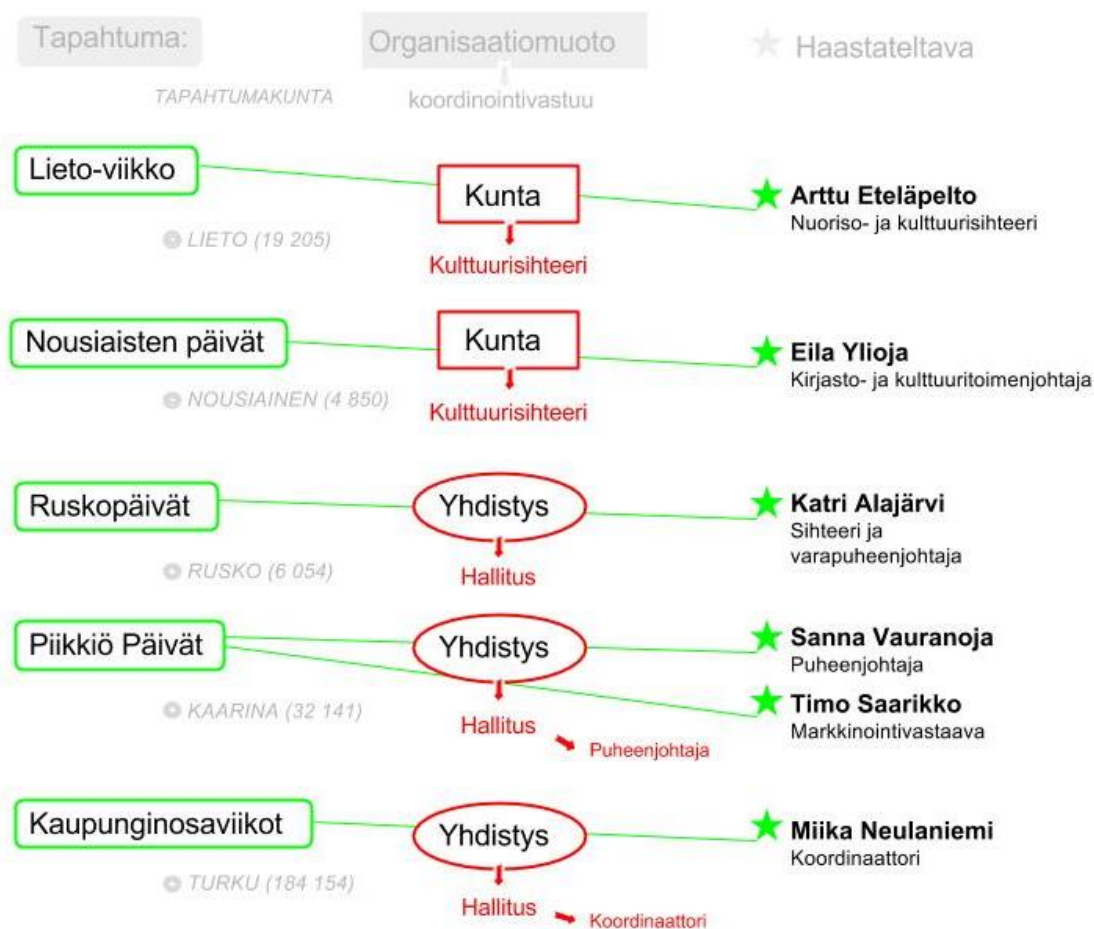
4.1 Benchmarking-haastattelut

Benchmarking on menetelmä, jolla tutkitaan miten toiset toimivat tai ovat saavuttaneet menestyksensä (Ojasalo ym. 2010, 163). Benchmarkingin haastattelemalla Lieto-viikon lisäksi neljä muuta paikallistapahtumaa kehittämistyötä edistävän aineiston keräämiseksi. Käytin teemahaastatteluja kartoittaakseni muiden samankaltaisten tapahtumien tuotantoja ja toimintatapoja.

Haastattelin lähikuntien paikallistapahtumien koordinaattoreita, jotta saisin käsityksen miten muualla toimitaan. Lieto-viikon koordinaattorin, nuoriso- ja kulttuurisihteerin Arttu Eteläpellon lisäksi haastattelin Nousiaisten kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtajaa Eila Yliojaa, Ruskopäivät yhdistyksen sihteerin ja varapuheenjohtajaa Katri Alajärveä, Piikkiö Päivät yhdistyksen puheenjohtajaa Sanna Vauranojaa sekä

markkinointivastaavaa Timo Saarikkoa ja lisäksi vielä Turussa järjestettävien Kaupunginosaviikkojen koordinaattoria Miika Neulaniemeä.

Haastateltujen paikallistapahtumien joukosta löytyy kahdenlaisia organisaatiomalleja. Lieto-viikot sekä Nousiaisten päivät tuotetaan kunnan kulttuuritoimen johdolla, kun taas Ruskopäivät, Piikkiö Päivät sekä Kaupunginosaviikot toteutetaan yhdistyksen voimin. Kaikkia tapahtumia yhdistää kolmannen sektorin suuri rooli tapahtuman sisällön tuotannossa sekä tapahtuman tavoite esitellä paikallisia palveluita ja toimijoita. Jokainen tapahtuma saa tukea omalta kunnalta rahallisesti tai muussa muodossa. Tapahtumat ovat ohjelmarungoiltaan hyvin samankaltaisia ja ne kaikki sijoittuvat Varsinais-Suomen erikokoisiin kuntiin.

Kuvio 2. Benchmarking-haastatteluiden organisaatiomallit ja tapahtumakuntien asukasmäärät tammikuussa 2015 (Väestörekisterikeskus 2015).

4.2 Palautekysely toimijoille

Toisena menetelmänä käytetyn palautekyselyn avulla haluttiin selvittää miten tapahtuman tuotannolliset toimintamallit palvelivat toimijoita. Toimijoille suunnatun palautekyselyn pyrkimyksenä oli saada kehittämistyön tueksi numeerista aineistoa, jota voidaan tilastollisesti käsitellä (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2010, 108).

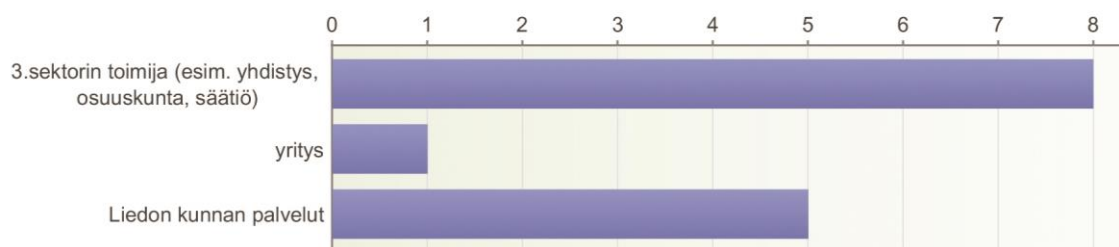
Toimijoille lähetettiin sähköpostilla linkki palautekyselyyn Lieto-viikon jälkeen. Palautekyselyn kysymykset käsittelivät pääasiassa uusien työkalujen ja toimintamallien toimivuutta. Kyselyllä kerättiin myös palautetta siitä, miten Lieto-viikon suunnittelu sujui heidän näkökulmastaan ja olivatko he tyytyväisiä tuotannon sisäiseen viestintään.

Kysely lähetettiin sähköpostilla kaikille Lieto-viikko -postituslistan jäsenille eli 56 osoitteeseen. Vastausaikaa oli noin kuukausi, syyskuun alusta lokakuun loppuun. Vastauksia saatiin 14 kappaletta, joista 1 ei ollut edes osallistunut Lieto-viikkoon vuonna 2014. Vastausprosentin laskeminen on tässä tilanteessa haasteellista, koska postituslistalla oli useita henkilöitä samoista organisaatioista sekä myös aikaisempina vuosina mukana olleita tahoja. Lieto-viikolla 2014 oli mukana 36 eri toimijaa, joista voidaan olettaa noin kolmanneksen vastanneen palautekyselyyn vastanneiden määrän perusteella.

Taulukko 1. Vastaajien sektorijakauma

1. Mihin seuraavista sektoreista organisaationne kuuluu ?

Vastaajien määrä: 14

Suurin osa palautekyselyyn vastaajista (8/14) oli paikallisen kolmannen sektorin edustajia, viisi (5/14) vastaajaa edusti kunnan palveluita ja vastaajista yksi (1/14) edusti yritystä (Taulukko 1). Yleensä Lieto-viikkoon osallistuu tahoja kaikilta näiltä kolmelta sektorilta, ja kyselyvastausten määrä sektoreittain kuvastaa hyvin toimijoiden jakautumista sektorien kesken. Vastaajista suurin osa (9/14) on ollut mukana tekemässä Lieto-viikkoa neljä kertaa tai useammin, joten heidän kokemustensa ja vastausten perusteella voidaan hyvin tulkita juuri tähän vuoteen kohdistuneita muutoksia.

4.3 Havainnointi

Kolmantena menetelmänä työssä käytettiin havainnointia. Havainnoinnin avulla saadaan ennen kaikkea tietoa siitä, mitä tapahtuu luonnollisessa toimintaympäristössä (Ojasalo, Moilanen & Ritalahti 2010, 103). Toimin yhtenä Lieto-viikon tuottajista vuonna 2014. Minulla oli tuotannosta jaettu vastuu kunnan nuorisoi- ja kulttuurisihteerin kanssa. Toimin tapahtuman tuottajana samalla tehden havaintoja opinnäytetyön aineistoksi eli tyypillisenä toimintatutkijana olin osa yhteisöä jota tutkin (Heikkinen, Rovio & Syrjälä 2008).

Kirjoitin ylös pääkohdat toimintatutkimuksen etenemisestä viikoittain. Pidin opinnäytetyöpäiväkirjaa, johon kirjoitin tapahtuneet asiat ja niistä tekemäni havainnot. Lieto-viikon tuotantoprosessin aikana keskityin havainnoimaan tuotannon toimivuutta sekä kunnan ja toimijoiden välistä viestintää. Lisäksi tapahtuman suunnittelupalavereissa kohdistin havainnointini toimijoiden väliseen viestintään ja yhteistyöhön.

Havaintojeni perusteella lietolaisten yhdistystoimijoiden aktiivisuus on Lieto-viikkojen kantava voima. Yllättävin havainto toimijoihin liittyen oli heidän välisen yhteistyön vähyys, vaikka kuitenkin useat toimijat ovat aktiivisia monissa yhdistyksissä samanaikaisesti. Kerätty aineisto ei tietenkään ratkaise ongelmia, mutta se on materiaalia jolle koko kehittämistyö perustuu (Ojasalo ym. 2010, 107).

5 AINEISTON ANALYSOINTI

Kerätty aineisto analysoidaan kokonaisuutena kolmen eri teeman alla. Teemat jakautuvat tietopohjan mukaisesti paikallistapahtuman tuottamiseen sekä kolmannen sektorin kehittämiseen Liedossa. Lieto-viikon tuotantoa, lietolaisten toimijoiden kehittämistä sekä mahdollista organisaatiomuutosta analysoidaan teorian sekä kerätyn aineiston avulla. Analysoinnin pohjalta luodaan kehitysideoita ja toimenpiteitä tulevaisuuteen, joiden avulla Lieto-viikon kehittyminen jatkuu myös työn jälkeen. Aineiston avulla analysoidaan myös vuoden 2014 tuotannossa käytettyjen uusien työkalujen ja toimintamallien toimivuus.

Lieto-viikon tuotannon kehittäminen nousi ajankohtaiseksi vuonna 2013 tehdyn kyselyn seurauksena. Vuoden 2014 tuotannossa kiinnitettiin huomiota havaittuihin ongelmakohtiin ja kehittämistyö aloitettiin. Uusien työkalujen ja toimintamallien avulla tuotanto helpottui ja kulttuuritoimen taakka keventyi. Tulevaan kuntaliitokseen kiinnitettiin myös erityishuomiota tehostetussa viestinnässä, mutta suurin kehittämistyö kunnan kasvuun liittyen jätettiin seuraavaan vuoteen.

Lietolaisten toimijoiden kehittäminen on noussut suureen merkitykseen, kun taloustilanteen ja kuntauudistusten kautta kolmas sektori saa enemmän vastuuta palvelutuotannossa. Lietolaisten toimijoiden osaamista tulisi kehittää ja uusien yhdistysten houkuttelemisen mukaan Lieto-viikolle on tärkeää sisällön monipuolistamiseksi. Nämä ovat tärkeitä myös kolmannen sektorin jatkuvuuden kannalta.

Lieto-viikon organisaatiomuutos saattaa tulevaisuudessa olla mahdollinen. Nykyisen tuotantovastuun aiheuttama työtaakka kuormittaa liikaa kunnan kulttuuritoimea. Lisäksi tapahtuman kehittäminen on haasteellista aikaresursseista johtuen. Organisaatiomuutoksella saavutettavat hyödyt korostuvat entisestään, kun sen avulla myös varmistetaan tapahtuman jatkuva kehittyminen.

5.1 Lieto-viikon tuotannon kehittäminen

Kuntien tuottamat perinteikkäät paikallistapahtumat saattavat joskus olla kaavoihin kangistuneita ja byrokratian uuvuttamia. Tuotannosta vastaavien virkamiesten aikaresurssit eivät riitä tapahtuman kehittämiseen vaan se toteutetaan rutiininomaisesti samalla kaavalla vuosi toisensa jälkeen. Kehityksen puutteessa paikallistapahtumat kärsivät rutinoitumisesta, eivätkä ne täytä enää kohdeyleisön elämyksenhakuisuutta.

Kunnan kulttuuritoimen rooli paikallistapahtumissa vaihtelee kunnittain. Liedon ja Nousiaisten kulttuuritoimissa ollaan valmiita kyllä kunnan puolesta panostamaan rahallisesti tapahtumaan, mutta aikaresurssit ovat vähissä (Eteläpelto 2014b; Ylioja 2014). Työajasta kulttuuriin määritellyt prosentit eivät millään riitä kaikkeen kulttuuritoimintaan, kun jo pelkästään yksi tapahtuma voi viedä monen kuukauden työpanoksen. Lieto-viikon osalta on toki otettava huomioon, että kuntaliitoksen myötä myös henkilöstön määrä kasvaa ja suuremman panostuksen mahdollisuus lisääntyy. Se, riittääkö henkilöstön kasvu kattamaan laajenevan tapahtuman tarpeet jää nähtäväksi.

Lieto-viikon tuotannon kehittäminen keskittyi tuotannon helpottamiseen. Lieto-viikko on tuotannollisesti yksinkertainen konsepti: paikallistapahtuma, jonka tarkoituksena on paikallisten palvelujen ja toimijoiden esittely. Tämän toimintatutkimuksen alussa tapahtuman tärkeimmiksi kehittämiskohteiksi nousivat tapahtuman kulttuuritoimelle aiheuttama suuri taakka sekä tapahtuman tunnettuus. Toimintatutkimus eteni aiemmin esitetyn syklin mukaisesti.

Lieto-viikon järjestäminen on tällä hetkellä kulttuuritoimen vastuulla, mutta kulttuurisihteerin aika ei riitä tapahtuman kehittämiseen muiden töiden ohessa. Lisäksi tapahtuman heikko tunnettuus luo epävarmuutta. Näiden ongelmien ratkaisemiseksi päätettiin ottaa uusia keinoja käyttöön. Vuoden 2014 Lieto-viikon aikana otettiin käyttöön muutamia uusia työkaluja ja toimintamalleja, joilla tapahtuman tuotantoa haluttiin helpottaa: suunnittelupalaverit, tapahtumakalenteri ja tehostettu viestintä.

Suunnittelupalaverit

Kehittämistyön yhtenä tavoitteena oli monipuolistaa tapahtuman sisältöä yhteistyön avulla. Lieto-viikon ohjelman koostaminen on kuin palojen sovittelua paikoilleen. Kunkin toimijan tapahtuma on istutettava viikon ohjelmaan päällekkäisyyksiä välttäen. Suunnittelupalavereilla haluttiin ennen kaikkea ottaa toimijat mukaan tuottamiseen sekä antaa heille mahdollisuus ideoida uusia tapahtumia ja synnyttää uusia yhteistyökuvioita. Pienet yhdistykset saattoivat jättää osallistumatta Lieto-viikkoon, koska resurssit eivät riitä oman tapahtuman järjestämiseen.

Suunnittelupalavereita järjestettiin tuotannon aika kaksi. Ensimmäisessä palaverissa oli mukana 13 toimijaa. Ennen sen alkamista päätettiin, että tarve toiselle palaverille punnitaan toimijoiden halun mukaan. Palaverissa oli suunniteltu pidettäväksi uusien tapahtumien brainstorming-hetki, mutta se koettiin tarpeettomaksi kun toimijat itsenäisesti aloittivat ideoinnin ja yhteistyökuvioiden muodostamisen. Onnistuneen kokoontumisen päätteeksi sovimme seuraavan tapaamisen parin viikon päähän. Suunnittelupalaverin huomattiin olleen hyvä idea, koska toista palaveria varten jäi hautumaan muutama uusi tapahtumaidea.

Toiseen suunnittelupalaveriin saapui 20 toimijaa. Mukana oli puolet edelliseen palaveriin osallistuneita ja puolet uusia toimijoita. Siellä toimijat esittelivät omia tapahtumia ja ne sijoitettiin viikko-ohjelmaan sopiviin kohtaan. Suunnittelupalaverien avulla pystyttiin myös vähentämään tapahtumien päällekkäisyyksiä.

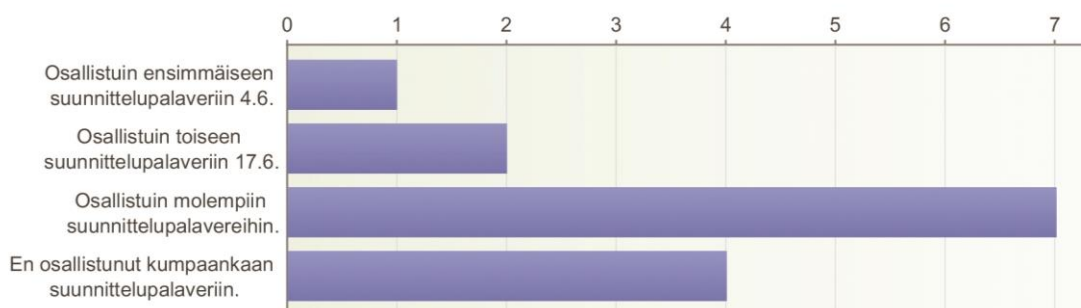
Nuoriso- ja kulttuurisihteeri Arttu Eteläpellon (2014) mukaan suunnittelupalaverit toimivat tavoitteen mukaisesti. Ensimmäisessä syntyneitä ideoita kiillotettiin toisessa toimiviksi konsepteiksi. Hän näki suunnittelupalaverit erittäin hyvinä ja kaksi palaveria tulee olemaan jatkossa minimi Lieto-viikon tuotannossa.

Palautekyselyyn vastanneista suurin osa (10) oli osallistunut toiseen tai molempiin suunnittelupalaveriin (Taulukko 2). Toimijat kokivat yksimielisesti palavereiden olleen hyödyllisiä (Taulukko 3). Suunnittelupalavereista syntyi kokeilun myötä uusi tuotantoa helpottava työkalu ja sillä parannettiin myös sisäistä viestintää.

Taulukko 2. Suunnittelupalaveriin osallistuminen

8. Osallistuitteko kesäkuussa järjestettyihin Lieto-viikon suunnittelupalaveriin ?

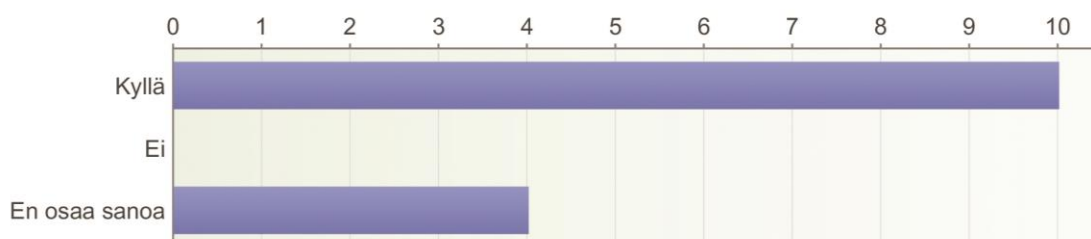
Vastaajien määrä: 14

Taulukko 3. Suunnittelupalaverien hyödyllisyys

9. Koitteko suunnittelupalaverit hyödyllisiksi ?

Vastaajien määrä: 14

Tapahtumakalenteri

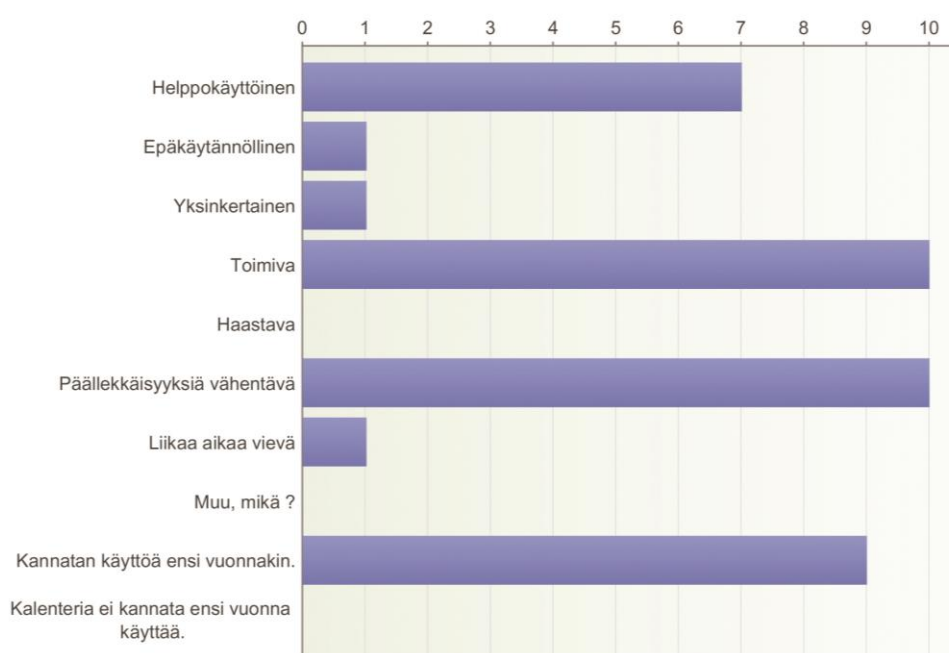
Lieto-viikon tapahtumat on aikaisemmin ilmoitettu sähköpostilla suoraan kulttuurisihteerille. Toimijoiden sähköpostilla lähetettyjen tapahtumailmoitusten läpikäynti ja tarvittavien lisätietojen kerääminen on ollut suuri urakka tapahtuman koordinaattorille. Se on vaatinut huomattavan määrän työtunteja. Lieto-viikolla 2014 toimijoita velvoitettiin ilmoittamaan omat tapahtumansa sähköisen tapahtumakalenterin kautta. Kunnan nettisivuilla toimivaan tapahtumakalenteriin lisätään tapahtumia yksinkertaisen kaavakkeen kautta. Julkisella tapahtumakalenterilla pystyttiin hyvin keräämään kaikista tapahtumista tarvittavat tiedot sekä onnistuttiin välttämään myös tapahtumien päällekkäisyyksiä, kun tapahtumat oli valmiiksi sijoitettu kaikkien nähtäville.

Toimijoiden palautekyselyssä suurin osa (10/14) piti tapahtumakalenteria toimivana ja päällekkäisyyksiä vähentävänä työkaluna. Vastaajista yhdeksän oli sitä mieltä, että sitä kannattaa käyttää jatkossakin (Taulukko 4).

Taulukko 4. Tapahtumakalenterin ominaisuudet

10. Miten tapahtumakalenteri mielestänne toimi Lieto-viikon ohjelmakoonnin työkaluna ?

Vastaajien määrä: 14

Tapahtumakalenterin käyttöönotto vähensi kulttuuritoimen työmäärää selvästi. Eteläpellon (2014b) mukaan kalenterin käyttö oli iso askel parempaan suuntaan. Lisäksi toimijoiden palautekyselyn vastauksista nousi esiin helppokäyttöisyys sekä sen todettiin palvelevan myös tapahtuman markkinointia:

Tapahtumakalenteri toimi hyvin ja Liedon kuntalaiset osaavat hyvin käydä sieltä katsomassa mitä paikkakunnalla milloinkin tapahtuu (Vastauslomake 2).

Todella hyvin ja sitä oli myös helppo käyttää ja se oli selkeä. Jatkossa samaan malliin. (Vastauslomake 10.)

Tehostettu viestintä

Työkalujen ja toimintamallien lisäksi tapahtuman ulkoista sekä sisäistä viestintää tehostettiin. Pitkästä historiasta huolimatta Lieto-viikon tunnettuudessa on parantamisen varaa ja kuntaliitoksen myötä kasvavan kohderyhmän tavoittaminen on entistä tärkeämpää. Yksittäisissä tapahtumissa käyneet ihmiset eivät aina olleet edes tietoisia siitä, että kyseinen tapahtuma on osa suurempaa kokonaisuutta.

Tunnettuutta lähdettiin parantamaan luomalla Lieto-viikolla oma graafinen ilme. Olen opiskellut graafisen viestinnän tutkinnon ammattioppilaitoksessa, joten minulta löytyi taitoa tarpeeseen. Suunnittelin Lieto-viikolle ulkoasun, joka on selkeä ja raikas. Koska se on osa kunnan kulttuuritoimen palveluita sen graafinen ohjeisto (Liite 1.) myötäilee Liedon kunnan graafista ilmettä. Lieto-viikon logo otettiin käyttöön elokuussa 2014.

Kuva 1. Lieto-viikon logo vuonna 2014

Uuden ulkoasun esittely tapahtui Lieto-viikon ohjelman julkaisun yhteydessä. Vuonna 2014 käytetystä logosta (Kuva 1) tuli nuoriso- ja kulttuurisihteerille palautetta välittömästi julkaisun jälkeen. Logon kuvana oli erään Liedon nähtävyyden, Vanhalinnan pihalta löytyvä kaariportti, ja palautteessa sanottiin sen olevan epärealistista muita nähtävyyksiä kohtaan. Osa palautteesta koski myös kaariportin sijoittamista Lieto-viikon logoon harhaanjohtavana, kun tapahtumia järjestettiin muuallakin kuin Vanhalinnassa. Kunnan kulttuuritoimi käsitteli asiaa ja päätti, että vuonna 2014 käytetään tätä kyseistä portin kuvaa Lieto-viikon logona, mutta se muutetaan sen jälkeen neutraalimmaksi (Kuva 2) jatkoa varten. (Eteläpelto 2014a.)

Kuva 2. Lieto-viikon logo jatkossa

Tehostettu viestintä oli toimivaa ja siihen satsaaminen se oli tarpeellista (Eteläpelto 2014b). Uuden ulkoasun luomisella tapahtuman markkinointi on yhdenmukaista ja tunnistettavaa. Viestinnän on saavutettava kohdeyleisönsä. Monet tapahtumat ovat epäonnistuneet, koska yleisö ei ole tiennyt tapahtumasta tai sen sisällöstä tarpeeksi. Tapahtuman markkinointi kannattaa kohdistaa sellaisiin kanavoihin, joilla haluttu kohdeyleisö saavutetaan. (Conway 2009.)

Tiedotusvälineillä on keskeinen rooli tapahtumien ja kuntien markkinoinnin kannalta (Kainulainen 2004, 95). Pienemmissä kunnissa tapahtuman näkyvyys paikallislehdessä on ensisijaisen tärkeää. Lieto-viikon ohjelma julkaistaan vuosittain Turun Tienoo -paikallislehden liitteenä peittojakelussa, joka jaetaan kaikkiin levikkialueen kotitalouksiin. Sen lisäksi Lieto-viikon ohjelma julkaistaan myös kunnan nettisivuilla.

Lieto-viikon mainonta on aikaisemmin keskittynyt pelkästään Turun Tienoo -paikallislehteen. Tänä vuonna mainostettiin myös Tarvasjoelle jaettavaan

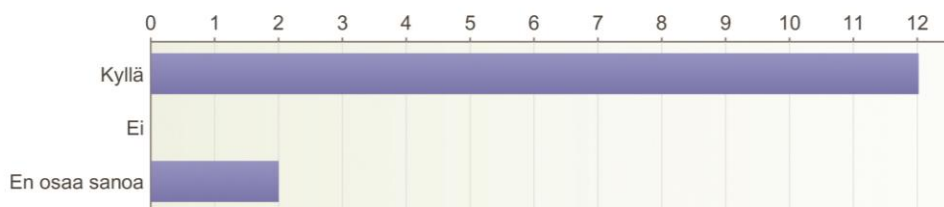
Auranmaan Viikkolehden laajemman näkyvyyden saavuttamiseksi. Mainoksessa kutsuttiin ”uusia” kuntalaisia tutustumaan Lieto-viikkoon. Tapahtumasta lähetettiin myös tiedote lähialueen medioille ja näin saavutettiin näkyvyyttä lehtiartikkelien muodossa muuallakin kuin Liedossa.

Lieto-viikon toimijoiden sisäistä viestintää tehostettiin pitämällä toimijat ajan tasalla Lieto-viikon ohjelman kokoamisesta ja tulevista aikatauluista. Sisäistä viestintää paransivat myös aikaisemmin mainitut suunnittelupalaverit, joissa toimijoiden kanssa keskusteltiin tuotannon tilanteesta. Palautekyselyyn vastanneista toimijoista melkein kaikki (12/14) kokivat saaneensa tarpeeksi tietoa tuotannollisesta tilanteesta ja tulevista päivämääristä.

Taulukko 5. Sisäisen viestinnän toimivuus

7. Tiedotettiin teitä tarpeeksi Lieto-viikon tuotannollisesta tilanteesta ja tulevista päivämääristä ?

Vastaajien määrä: 14

Onnistuneen tapahtuman jälkeen toimijoita ja kävijöitä kiitettiin lehti-ilmoitusten ja sähköpostin keinoin. Lieto-viikolla ei ole ollut tapana kiittää toimijoita osallistumisesta sen enempää. Kaikki muut haastateltujen paikallistapahtumien koordinaattorit nostivat toimijoiden kiittämisen tapahtuman jälkeen hyvin tärkeäksi ja he ovat toteuttaneet sen yleensä toimijoille tarjottavan ruokailun tai muun vastaavan illanvieton muodossa. Liedossakin tällaisen kiitos-tapahtuman järjestäminen nähtiin mahdollisena (Eteläpelto 2014b). Kiitos-tapahtuma voisi samalla olla myös tilaisuus, jossa toimijoilta kerätään palautetta, osallistujamääriä sekä muita huomioita. Palautteen kerääminen, käsitteleminen ja dokumentointi on hyvin tärkeää tapahtuman kehittymisen kannalta.

Tapahtumatarjonnan laajuus oli vuonna 2014 hieman suurempi kuin aikaisempina vuosina. Toimijoiden palautekyselyyn vastanneista yhden mielestä tarjontaa tulisi vähentää (Vastauslomake 3) ja toisen mielestä teemoittaa, jotta jokainen löytäisi ohjelmasta helpommin omansa:

Ehkä voisi lajitella tapahtumat jotenkin teemoittain tms. jotta olisi helpompi löytää itseään kiinnostava tapahtuma ilman, että selaa tapahtumakalenteria päivä kerrallaan tai yrittää löytää lehdessä julkaistusta isosta tapahtumakalenterista ne tapahtumat jotka kiinnostavat. Ihmiset kun ovat tunnetusti laiskoja lukemaan. (Vastauslomake 4.)

Paikallistapahtumien pääteemana paikallisuus, mutta usein tapahtumiin liitetään myös ajankohtaisia teemoja. Kaupunginosaviikkojen koordinaattori Miika Neulaniemen (2014) mukaan Kaupunginosaviikkojen teemana tulee ensi vuonna olemaan ympäristö, joten tapahtumien halutaan jotenkin liittyvän kyseiseen teemaan. Hänen mukaansa teeman pitää kuitenkin olla tarpeeksi laaja, jotta se ei sulkisi mitään pois. Hänen mielestään vaihtuva teema saa tapahtumaan heti jotain uutta eikä se tunnu edellisen vuoden kopiolta.

Tehostetun viestinnän tulisi jatkua tulevinakin vuosina, jotta tapahtuman tunnettuus lisääntyy entisestään. Onnistuneesta viikosta voidaan päätellä että, ainakin tehostettu viestintä saavutti kohdeyleisönsä. Myös Liedon kunnanjohtaja Esko Poikela kehui Lieto-viikon juhlapuheessaan (2014), miten paljon Lieto-viikko näkyi tänä vuonna. Tulokset lisäpanostuksesta puhuvat puolestaan. Kun tapahtumaan pystyy panostamaan enemmän aikaa, saadaan tuotettua monipuolisempi tapahtuma, ja lisäresursoinnilla saadaan lisää panostusta markkinointiin.

Uusien työkalujen ja toimintamallien käyttäminen toi Lieto-viikon tuotantoon lisää sujuvuutta. Yksinkertaisten ratkaisujen seurauksena tapahtuman tuottaminen helpottui selvästi ja kulttuuritoimen työtaakka keventyi. Tämän työn aikana Lieto-viikon tuotantoa kehitettiin sujuvammaksi. Nyt onnistuneiden kokeilujen lisäksi muutamien lisätyökalujen luominen tuotantoon jatkaisi kehitystä. Tuotannon

toteuttaminen tietynlaisen rungon mukaisesti vähentäisi työtaakkaa entisestään. Tuotannon perusrakenteen ja aikataulun muodostaminen toimintaa ohjaavan vuosikellon muotoon toisi tapahtuman tuottamiseen helposti noudatettavan rungon.

Liedon kunnan nuoriso- ja kulttuurisihteeri Arttu Eteläpelto on ollut tekemässä viittä aikaisempaa Lieto-viikkoa ja toteaa tämän vuoden tapahtuman nousseen ehdottomasti kärkeen onnistumisellaan. Myös toimijoiden palautekyselyyn vastanneet kolmannen sektorin edustajat puhuivat tapahtuman onnistumisen puolesta.

”Viikko onnistui oikein hyvin, ehkä parhaiten tähän mennessä. Sen tyyppistä palautetta olen saanut, että nyt on Lieto-viikko saanut puhtia ja vihdoinkin Lieto-viikko näkyi paremmin.” (Eteläpelto 2014b.)

Hyvin onnistunut Lieto-viikko, samalla tapaa eteenpäin v. 2015 (Vastauslomake 6).

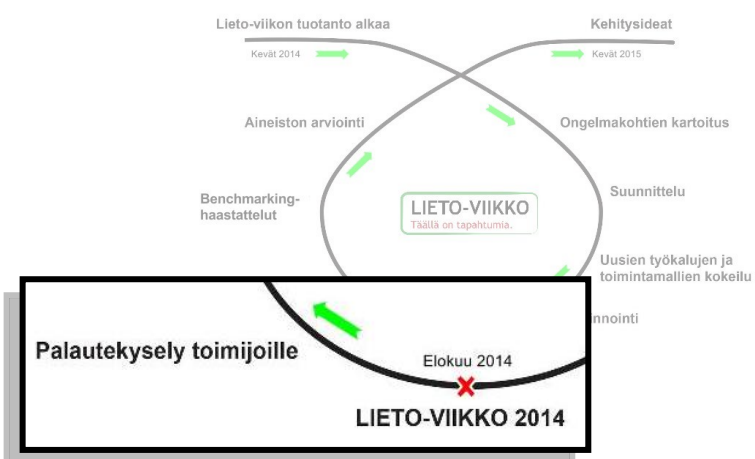
Onnistunutta Lieto-viikossa 2014 oli erityisesti paikallisten harrastusten ja muiden toimijoiden runsas näkyvyys (Vastauslomake 8).

Tehostettu viestintä ja onnistunut Lieto-viikko lisäsivät tapahtuman tunnettuutta kävijämäärän ja sen saaman huomion perusteella. Menestyksekkäällä paikallistapahtumalla on myös vaikutus koko kunnan tunnettuuteen. Kainulaisen (2004) tutkimuksessa kulttuuriteollisuuden alueellisista vaikutuksista kulttuuritapahtumien näkökulmasta nousi usein esiin tapahtumien myönteinen vaikutus koko kunnan tunnettuuden lisääntymiseen. Se, onko paikallistapahtumien todellinen tarkoitus vetovoiman lisääminen vai kulttuurin tarjoaminen kunnan asukkaille lienee tapauskohtaista.

Tekemistäni benchmarking-haastatteluista selvisi, että paikallistapahtumien kävijät ovat usein paikkakuntalaisia, mutta tapahtumiin saapuu vierailijoita myös naapurikunnista. Myös paikallisten perheenjäsenet ja sukulaiset sekä kunnasta

muualle muuttaneet ovat tapahtumien vakiokävijöitä. Tästä voimme päätellä, että kunnan asukkaat ovat tapahtuman suurin vetovoimainen tekijä. Vuonna 2015 voimaan tulevan uuden kuntalain pääpaino on kuntalaisten osallistumiskeinojen lisäämisessä. Uusi kuntalaki kannustaa asukkaille tarjottavan enemmän osallistumismahdollisuuksia esimerkiksi toiminnan suunnitteluun erilaisten keskustelutilaisuuksien avulla (Ilkka.fi 2014). Liedossakin voitaisiin harkita kuntalaisten huomioiminen Lieto-viikon ohjelman suunnittelussa, se voisi tuoda Lieto-viikolle entistäkin enemmän näkyvyyttä ja tunnettuutta sekä ohjelmasisältöön vieläkin lisää monipuolisuutta.

5.2 Lietolaisten toimijoiden kehittäminen

Lieto-viikon merkitys paikallisille toimijoille on suuri sen näkyvyyden kannalta. Eräskin toimija kiitti suullisesti tapahtuman jälkeen siitä miten heidän pieni tapahtumansa saa niin suuren arvon ja näkyvyyden, kun se on osa Lieto-viikkoa. Hyvän kokemuksen seurauksena he lähtevät mukaan vuosi toisensa jälkeen. Lieto-viikko on osalle toimijoista vuoden odotetuin tapahtuma. Yhteiskunnan muutokset vaativat kuitenkin yhdistystoimijoilta toimenpiteitä. Lietolaisten toimijoiden kehittäminen sekä kunnan puolelta että heidän omista lähtökohdistaan on tärkeää sen jatkuvuuden turvaamiseksi.

Varsinais-Suomen Kylät ry:n teettämässä Liedon yhdistysohjelmassa painotetaan yhdistysten omien arvojen ja tavoitteiden selkiyttämistä alati muuttavassa toimintaympäristössä (Linkoranta & Salo 2013). Yhdistyksien on hyvä päivittää osaamistaan, jotta he pystyvät vastaamaan heille asetettuihin haasteisiin ja jotta toiminnan laatu ei kärsi.

Kolmannen sektorin lisääntyvästä vastuusta kulttuuripalveluiden tuottamisessa on saatu hyviä tuloksia esimerkiksi Kolmas lähde –hankkeen kautta. Tietenkin on myös tapauksia, joissa palvelujen tuottajana kolmas sektori ei ole pystynyt lunastamaan lupauksiaan ja palvelujen käyttäjät sekä kunta ovat joutuneet pettymään (Saukkonen & Ruusuvirta, 2009, 191). Jos toimijoilta ei löydy tarpeellista osaamista, on tilanteeseen tartuttava kehittävällä otteella ja mahdollistaa asioiden oppiminen vaikka kunnan avustuksella.

Yhdistystoiminnassa on paljon asioita, joita ei opi muualta kuin mukana toimimalla (Harju 2004). Yhdistyskentällä on paljon niin sanottua hiljaista tietoa, jota ilman toiminnan pyörittäminen olisi haastavaa. Näiden lisäksi ihmisten vaihtuvuus tuo haastetta osaamisen siirtämiseen ja ylläpitämiseen (Ruusuvirta & Saukkonen 2010, 162). Samalla tavalla paikallistapahtumissa on tietynlaisia tapoja toimia ja pienillä paikkakunnilla varsinkin ihmisten tunteminen ja verkostot nousevat suureen arvoon.

Jotta yhdistyksen toimintaa voidaan kehittää tarvitaan kehityshaluinen ja –kykyinen kokoonpano. Kehitystarpeiden kartoittamisen jälkeen on löydettävä oikeat menetelmät ja hankittava resurssit kehittämisen toteuttamiseen. Kolmannen sektorin toimijat kykenevät hyvin perustoiminnan pyörittämiseen, mutta unohtavat usein toiminnan kehittämisen ja jatkuvuuden ajattelun.

Hyvin harvalla yhdistyksellä on palkkalistoilla ihminen, jolle kuuluisi toiminnan kehittäminen (Ruusuvirta & Saukkonen 2010). Turun Kaupunginosaviikkojen tuotannossa huomattiin yhdistystoimijoiden koulutuksen tarve. Yhdistys alkoi viime vuonna järjestämään avoimia koulutuksia järjestötoimijoille muun muassa talouden perusteista ja viestinnästä. Koulutukset suunniteltiin vastaamaan tapahtuman

koordinaattorin havaitsemaa tarvetta. Koordinaattori Miika Neulaniemen mukaan koulutuksilla annetaan työkalut toiminnan kehittämiseen ja tapahtumien järjestämiseen. Koulutuksien avulla voidaan tapahtumien laatua parantaa. Näin hyötyy sekä yhdistys että tapahtuma. (Neulaniemi 2014.)

Kolmannen sektorin toimijoiden kehittämisen tärkeyttä ei voi olla korostamatta, mutta toiminnassa on edessä myös muitakin haasteita. Jokaisessa benchmarking-haastattelussa nousi esiin kolmannen sektorin ongelma yhdistystoimijoiden ikärakenteesta. Varsinkin useissa perinneyhdistyksissä ikärakenne alkaa olla melko vanhemman puoleista ja uusia vastuunkantajia on vaikea löytää. Lisäksi pienillä paikkakunnilla samat henkilöt ovat usein aktiivisia monissa eri yhdistyksissä ja väsyvät sen takia nopeammin. Ikääntymään ja väsyminen vähentää toimijoiden halua kantaa keskeistä vastuuta. Järjestötoiminnan tulevaisuuden turvaamiseksi pitää keksi keinoja innostaa nuoria mukaan yhdistyksiin ja hallinnollisiin tehtäviin. Aineistossa on siis viitteitä myös Harjun mainitsemaan kivuliaaseen sukupolvenvaihdokseen, jos nuoret jatkavat vastuutehtävien vierastamista. (Harju 2004, 12.)

Näyttää siltä, että nyt on alettava keksimään keinoja, joilla yhdistyksen toimintaan mukaan tulleet ihmiset pidetään innostuneena ja miten heidät saadaan sitoutumaan mukaan yhdistyksen vastuutehtäviin. Turhista tulospainesta tulisi luopua ja antaa yhdistystoiminnan tuottaa toimijoilleen mielihyvää. Ja samalla kun kolmannen sektorin toimijoiden osaamista kehitetään, tulisi aloittaa yhdistystoiminnan markkinointi tuleville sukupolville jotta suomalaisen järjestötyön pitkät perinteet saavat jatkoa.

Yhtenä vaihtoehtona kolmannen sektorin kehittämiseen voisi olla kulttuurituottaja. Tuottajalta edellytetään kykyä koordinoida, kommunikoida ja ennen kaikkea kehittää. Kulttuurituottajan kehitysluontoinen työskentely voisi antaa kolmannelle sektorille uutta monialaista näkökulmaa. Yhdistyksiin on tullut yhä enemmän työntekijöitä, niin määräaikaaisia kuin vakituisiakin. Esimerkiksi urheiluseura toiminnassa on aktiivisesti kehitetty toimijoiden osaamista ja aikaansaatu kokopäiväisiä työpaikkoja toiminnan kehittämiseksi (Soudunsaari 2010, 200).

Tässä tilanteessa on huomioitavaa myös se, että taloudellisesti vaikeina aikoina myös talkootyö yleisesti alkaa saada uutta muotoa. Yhtenä uutena ilmiönä on yhdistystoiminnassa mukana oleminen vain sen ajan kun siitä tuntuu itse hyötyvän. Tämän on huomannut myös Nousiaisten kunnan kirjasto- ja kulttuuritoimenjohtaja Eila Ylioja. Nykypäivän ilmiönä näyttää olevan se, että sitä ei tehdä enää ilmaiseksi, vaan talkootyöstäkin vaaditaan korvausta. Aikaisemmin talkootyönä hoidettuihin juttuihin joudutaan nykyään budjetoimaan rahaa, kuten esimerkiksi markkina-alueen siivoamiseen. (Ylioja 2014.)

Talkootyön rahoittamisella on toki myös toinenkin näkökulma. Usein tällaisiin talkootöihin kuuluu paikallistapahtumissa markkina-alueen siivouksen lisäksi julisteiden jakoa tai juontamistehtäviä. Itse näen talkootyön tuoman panoksen olevan ehdottomasti rahoittamisen arvoista, kun kyseessä on loppujen lopuksi paikallisen toimijan tukeminen. Esimerkiksi Liedon VPK on jo muutaman vuoden ajan jakanut Lieto-viikon julisteet ympäri kuntaa. He saavat siitä rahallisen palkkion, joka sijoitetaan heidän toimintansa toteuttamiseen. Kunnan tuki paikallisille toimijoille missä muodossa tahansa on kuitenkin kummankin osapuolen eduksi.

Kunnan ja yhdistyksien yhteistyön kehittäminen edellyttää riittäviä resursseja molemmilta tahoilta. Kolmannen sektorin monimuotoista toimintaa voi kunta mahdollistaa pienelläkin panoksella kuten tilan tarjoamisella. (Ruusuvirta & Saukkonen 2010, 186.) Lietolaisten toimijoiden kehittämisen voisi aloittaa tarjoamalla heille mahdollisuuksia osaamisensa päivittämiseen ja kehittymään Lieto-viikon sisällön tuottajina. Lisäksi on huomioitava kuntaliitoksen mukanaan tuomat uudet toimijat. Lietolaisten ja tarvasjokelaisten toimijoiden tutustuttamista ja yhteen saattamista voisi kokeilla vaikka yhteistyöhön kannustamalla tai Lieto-viikkoa tuottamalla.

5.3 Lieto-viikon organisaatiomuutos

Paikallistapahtumat tuovat alueelle hyvää mainetta ja toimijoille näkyvyyttä, mutta ennen kaikkea ne antavat kävijöilleen kulttuurikokemuksen. Kulttuurikokemuksena paikallistapahtuman on saavutettava laatukriteerit täyttääkseen kuluttajan elämyksenhakuisuus. Paikallistapahtuman menestystekijöitä ovat ajankohtaisuus ja jatkuva kehittyminen. Lieto-viikon tuotannon kehittäminen 2014 antoi tapahtuman tuotantoon uusia toimintamalleja, joiden avulla kulttuuritoimen työtaakka keventyi. Kunnan kasvaessa ja talouden kiristyessä entisestään on Lieto-viikon tulevaisuutta kuitenkin mietittävä vieläkin tarkemmin. Kuntaliitoksen myötä Lieto kasvaa alueena ja samalla kulttuuritoimeen tulee lisää henkilöstöä, mutta tuleeko sitä tarpeeksi tapahtuman jatkuvan kehittymisen kannalta? Pystytäänkö siihen panostamaan jatkossakin normaalia enemmän?

Kuntaliitokset vaikuttavat paikallistapahtumiin eri tavoin. Yhdistyneillä kunnilla on ollut omat paikallistapahtumansa ennen liitosta ja entisten kuntien osalta niiden tulevaisuus on usein uhattuna. Entisen Vahdon paikallistapahtuma päättyi kuntaliitoksen seurauksena, koska sen koordinoinnista vastasi kunta. Tosin vahtolaisten toimijoiden aktiivisuudesta johtuen osa päättyneen paikallistapahtuman tapahtumista järjestetään vielä nykyäänkin Ruskopäivillä. (Alajärvi 2014.)

Kaarinan kunta taas antaa tukensa entisen Piikkiön kunnan keskustassa järjestettävälle Piikkiö Päiville. Piikkiön yrittäjien markkinointitapahtumana liikkeelle

lähtenyt paikallistapahtuma toimii nykyään yhdistyksenä ja tuotannon koordinoinnin hoitaa hallituksen puheenjohtaja. Kaarinan kunta haluaa tukea tapahtumaa siksi, että se on ainut alueella vapaaehtoisvoimin järjestettävä paikallistapahtuma. (Vauranoja 2014; Saarikko 2014.)

Benchmarking-haastatteluissa ilmeni myös, että paikallistapahtumien organisaatioissa on ollut epävarmuutta jatkuvuuden suhteen. Syyksi nousi kaksi tärkeää tekijää: aktiivien kyvyt ja aika. Esimerkiksi Piikkiö Päivillä jouduttiin miettimään tapahtuman perumista, kun puheenjohtajaa ei löytynyt. Kukaan ei aluksi olisi halunnut ottaa vastuuta tapahtuman koordinoimisesta, koska siihen menevä aika koettiin haasteelliseksi järjestää oman päivätyön lisäksi. Yhdistys punnitsi mahdollisuutta tuottajan palkkaamiseen, mutta raharesurssit nousivat esteeksi. Lopulta kuitenkin puheenjohtaja löytyi kun perinteestä ei haluttu luopua. (Vauranoja 2014; Saarikko 2014.)

Tosin voidaan olettaa, että sama tilanne tulee Piikkiö Päivien yhdistystä vastaan tulevinakin vuosina. Näihin tilanteisiin ratkaisuna voisi olla ulkopuolisen tuottajan palkkaaminen. Ammatilainen toisi tilanteeseen ratkaisun omalla osaamisellaan ja mahdollisuutena panostaa aikaa tapahtuman koordinoimiseen.

Yhä useammin palveluja tuottavien yhdistysten toimihenkilöstö muodostuu yleensä palkatuista ammattilaisista (Pyykkönen 2015). Sama näkyy myös paikallistapahtumien tuotannoissa. Tapahtumatuottaminen vaatii erityisosaamista. Turun Kaupunginosaviikot työllistävät kulttuurituottajaa ympärivuotisesti. Miika Neulaniemi toimii tapahtuman koordinaattorina eli hän vastaa tapahtuman järjestämisen käytännön työstä. Tapahtuman budjetti koostuu kunnan avustuksesta sekä apurahoista, ja siitä maksetaan myös hänen palkkansa. (Neulaniemi 2014.) Kaupunginosaviikot on noussut menestyksekkääksi paikallistapahtumaksi muutamassa vuodessa, ja osa syynä siihen voisi pitää tuottajan tuomaa ammatillista panosta.

Lieto-viikon organisointi on tällä hetkellä kunnan kulttuuritoimen vastuulla, mutta aineiston perusteella tapahtuman organisaatiomuutosta tulisi harkita.

Organisaatiomuodon muuttaminen yhdistykseksi antaisi tapahtuman tuottamiselle lisää mahdollisuuksia. Lieto-viikon yhdistys koostuisi paikallisista toimijoista, jotka ovat olleet aktiivisesti mukana Lieto-viikolla. Hallitus muodostuisi näistä aktiiveista ja mukana olisi myös kunnan kulttuuritoimen edustaja. Useat samankaltaiset tapahtumat toimivat yhdistysten tuottamina yksinkertaistaakseen toimintaa sekä laajentaakseen rahoitusmahdollisuuksia. Kolmas sektori toimii sisältölähtöisellä toimintaperiaatteella. Kulttuuritapahtumaa tuottaessa tämä takaa toiminnan laadun, paikallisten olosuhteiden ja asukkaisen tarpeiden tuntemuksen sekä talkootyön perinteen (Saukkonen & Ruusuvirta 2009).

Vaikka tapahtuman koordinoivastuu siirtyisi kolmannelle sektorille, usein kunta pysyy mukana tukemalla rahallisesti sekä osallistuen tuotantoon jollain tavalla. Kunnan tuki tapahtumalle on ensiarvoisen tärkeää ja yksi paikallinen kulttuuripoliittinen ilmenemismuoto. Kun kunta lähtee tukemaan paikallistapahtumaa, se voi samalla myös asettaa ehtoja tuotannolle. Saukkonen ja Ruusuvirta (2009, 177) toteavat joidenkin haastattelemiensa kuntapäätäjien jopa huomauttaneen, että toiminnan ohjaus saattaa toteutua tehokkaammin kun tuotanto on kuntaorganisaation ulkopuolella, mutta kunnan rahoittamana. Tuen määrään vaikuttaa usein se kuinka suurena päättäjät kokevat tapahtuman alueellisen vaikuttavuuden (Kainulainen 2004, 144). Mitä suurempi tuki kunnalta saadaan, sitä laadukkaampi tapahtuma voidaan tuottaa ja sitä suurempia ovat sen alueelliset vaikutukset.

Julkiseen sektoriin verrattuna yhdistystoimijoiden mahdollisuus joustavaan työskentelyyn ajasta riippumatta on ehdottomasti tapahtuman kannalta tehokkaampaan kuin virkatyöaikaan sidotun virkamiehen (Saukkonen & Ruusuvirta 2009, 191). Kun kyseessä on ilta- tai viikonloppu tapahtuma, on yhdistystoimijan joustavasta työajasta paljonkin hyötyä. Useat yhdistykset pystyvät keskittämään työpanoksensa yhteen tapahtumaan kerrallaan, kun taas kunnan kulttuuritoimesta vastaavalla virkamiehellä velvollisuuksia on samanaikaisesti monta. Toisaalta useat yhdistystoimijat eivät uskalla ottaa niin suurta vastuuta, koska pelkäävät resurssiensa riittävyyttä. Päivätyönsä ohella työskenteleviltä vapaaehtoisilta yhdistystoimijoilta ei voida vaatia niin vankkaa sitoutumista kuin palkatulta ammattilaiselta (Ruusuvirta & Saukkonen 2010).

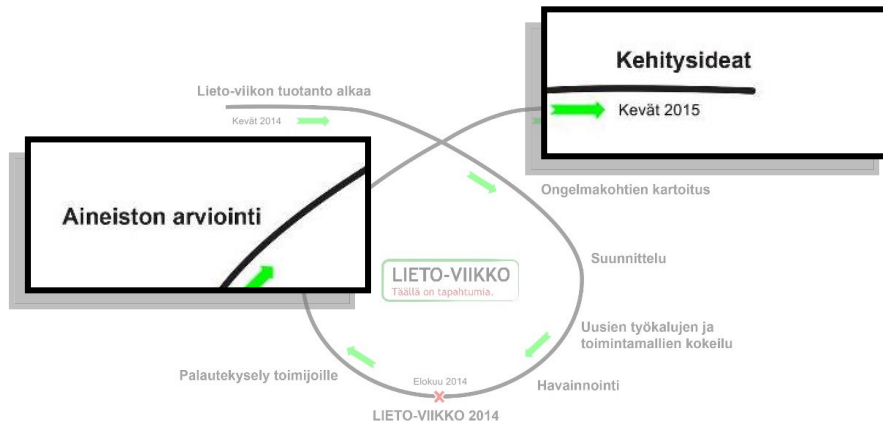
Tästä johtuen on syytä olettaa, että yhdistyksenä toimiminen tuo mukanaan myös epävarmuuden jatkuvuudesta. Kun vastuutehtäviä kartetaan liiallisen työmäärän takia, on tapahtumien toteuttaminen vaakalaudalla. Sen lisäksi kunnalle palvelua tuottavana yhdistyksenä, paineet laadun säilyttämisestä ja tavoitteiden saavuttamisesta lisäävät toiminnan paineita. Näistä johtuen kolmas sektori on noussut viime vuosina merkittäväksi kulttuurituottajia työllistäväksi tahoksi. Yhdistykset tarvitsevat ammattiosaamista heihin kohdistuneiden odotusten lisääntyessä. Kulttuurituottaja koulutetaan hallitsemaan perusteet kaikista tuotantoihin liittyvistä osa-alueista. Tuottajan työn ytimenä on projektin hallinta. (Saksala 2015, 15.)

Lieto-viikon yhtenä vaihtoehtona on perustaa yhdistys toiminnan taustalle. Käytännössä Lieto-viikon tuotanto yhdistyksenä tapahtuisi niin, että valittu hallitus kokoaa ja suunnittelee Lieto-viikon ohjelman. Tapahtuman koordinointiin voidaan palkata kulttuurituottaja, joka hoitaisi käytännön työn. Hallituksen jäseniltä ei siinä tapauksessa vaadittaisi tuottamisosaamista. Useiden merkittävien kulttuuritapahtumien taustalla on yhdistys, jonka päätarkoituksena on tuon tapahtumanjärjestäminen. Kolmannen sektorin toimijana tapahtuman tarkoitus tulee paremmin esiin voittoa tavoittelemattomana ja siihen suhtaudutaan lähtökohtaisesti myönteisemmin kuin vaikkapa osakeyhtiöön. (Iso-aho 2007.) Lisäarvoa yhdistystoimintaan toisi myös ajatus siitä, että palvelunkäyttäjää kohdellaan ihmisarvoisesti uskottavammin kolmannen sektorin toimesta kuin julkisen tai yksityisen tuottamissa palveluissa, joissa hänen ääntään ei kuunnella tarpeeksi (Tiihonen 2010, 214).

Saukkonen ja Ruusuvirta (2009, 176) selvittivät, että kuntien kulttuurijohtajien mukaan palvelujen tuottaminen jäykkien työehtosopimusten ja hallintorakenteiden ulkopuolella antaa joustoa ja valinnanvapautta niiden toteuttamiselle. Lisäksi kunnan ulkopuolisten palveluntuottajien katsottiin toisinaan kykenevän ennakkoluulottomammin luomaan uutta ja täydentämään kunnan palvelutarjontaa. Lieto-viikon nimellä kulkeva yhdistys olisi helposti hahmotettava toimija myös yhteistyökumppaneita tai rahoitusta etsittäessä. Kolmannen sektorin toimijana tapahtuma voisi myös hakea myös muuta rahoitusta kunnan tuen lisäksi.

Ratkaisuna tiukkoihin kunnallisiin raharesursseihin voisi olla myös kuntien yhteistyö. Kun kahden tai useamman kunnan resurssit yhdistettäisiin niin mahdollisuudet kuntien yhteisen paikallistapahtumien tuottajan palkkaamiseen parantuisivat. Kulttuuritoimien henkilöstöresurssit ovat useissa kunnissa pienet, että toiminnan lisääminen on mahdotonta omin voimin(Saukkonen & Ruusuvirta 2009). Useissa Suomen tapahtumissa tuottajat saavat palkkaa vain osan vuodesta ja suurin työ hoidetaan vapaaehtoisvoimin (Björkqvist 2011, 10).

6 YHTEENVETO JA KEHITYSIDEAT

Kun kunnan paikallistapahtuman tuottaminen on pääasiassa yhden virkamiehen vastuulla, hänen täytyy tuottamisprosessin aikana keskittyä moneen muuhunkin tehtävään. Tapahtuman ohjelman koonti, toimijoiden innostaminen, markkinointi ja kokonaisuuden hallinta vaatii paljon aikaa näin suuren tapahtuman tuotannossa. Tapahtuman tuottamiseen tulisi pystyä keskittymään koko prosessin ajan täyspainoisesti.

Vuosituhanen alussa Harju (2004) kirjoitti että, järjestötoiminnan tulevaisuus näyttää hyvältä, mutta kehitettävääkin löytyy. Hänen mukaansa yhdistystoiminnan olisi uudistuttava tarpeen mukaan pysyäkseen ajan vaatimusten mukana. Tämä tarve on nyt "kuumimmillaan". Teknologian kehittyminen ja kuntaliitokset vaativat myös kolmatta sektoria sekä kehittämään toimintaansa että tekemään töitä sen jatkuvuuden eteen.

Kunnallisten muutosten ja heikon taloustilanteen seurauksena saattaa Lieto-viikon tulevaisuus olla myös muutoksen alla. Työn aikana nousi esiin mahdollisia vaihtoehtoja tapahtuman organisaatiomuutokselle. Lieto-viikon tuottamisesta voisi jatkossa vastata sen taustalle perustettu yhdistys tai vaihtoehtoisesti sitä voisi tuottaa

lähikuntien yhdessä palkkaama henkilö. Molemmilla ehdotuksilla saavutetaan asetetut tavoitteet kulttuuritoimen taakasta ja tapahtuman kehittymisestä.

Muutamilla uusilla työkaluilla ja toimintamalleilla tuotanto helpottuu tulevinakin vuosina. Vuonna 2014 kokeiltuja työkaluja ja toimintamalleja otetaan jatkuvaan käyttöön ja tämän työn tuloksien pohjalta kokeillaan taas uusia. Ja kehittämistyön jatkumiseksi palautteen kerääminen ja dokumentointi nousevat vieläkin arvokkaampaan rooliin kun kuntaliitos vuoden vaihteessa tuli voimaan ja tämän vuoden tapahtumaa aletaan suunnittelemaan. Suuremmalla ajallisella panostuksella Lieto-viikko jatkaa kehittymistä ja tulee saavuttamaan ansaitsemansa paikan kotiseuturakkauden täyteenä paikallistapahtumana. Kuntalaiset saapuvat paikalle sankoimmin joukoin kun edelleenkin tehostettu viestintä tavoittaa heidät.

Toimenpiteet

Tämän toimintatutkimuksen aineiston analysoinnin perusteella ehdotan seuraavia toimenpiteitä Lieto-viikon kehittämisen jatkamiseksi:

Toimenpide 1: Lieto-viikon tuotannon kehittäminen uusien toimintojen avulla

- Lieto-viikon tuotannon vuosikellon (Liite 2) mukaisen rakenteen ja aikataulun noudattaminen
- Kiitos-tapahtuman järjestäminen mukana olleille toimijoille
- Palautteen ja kävijätilastojen dokumentoinnin kehittäminen

Toimenpide 2: Lietolaisten toimijoiden kehittäminen

- Yhdistystoimintaan liittyvien koulutusten järjestäminen
- Tarvasjoen ja Liedon toimijoiden yhteen saattaminen

Toimenpide 3: Lieto-viikon organisaatiomuutos vaihtoehdot

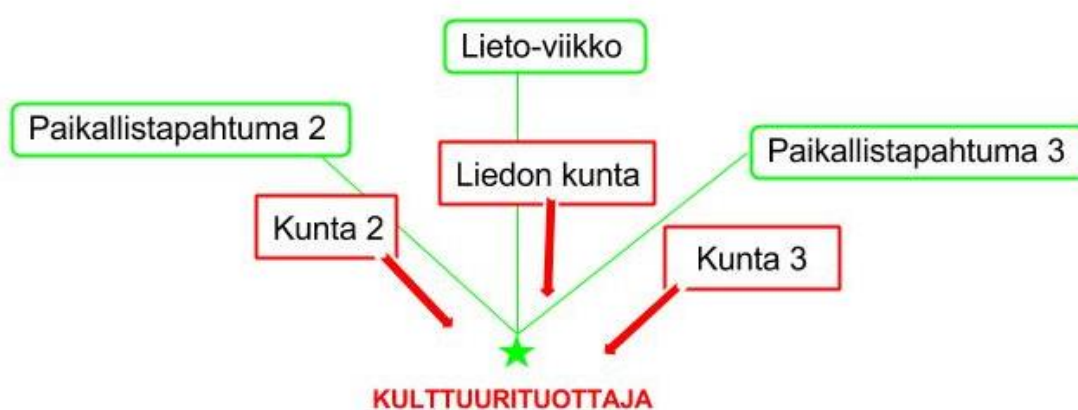

Molemmat mallit keventävät kulttuuritoimen työtaakkaa.

Lieto-viikko yhdistyksen perustamisella saavutettaisiin tapahtumalle suotuisa organisaatiomalli. Yhdistyksen johtoon valittu hallitus koostuisi aktiivisista paikallistoimijoista sekä kulttuuritoimen edustajasta. Hallituksella olisi vastuu tapahtuman järjestämisestä, ideoinnista ja monitoroinnista. Varsinaiseen käytännön toteuttamiseen voisi harkita ammattitaitoisen kulttuurituottajan palkkaamista. Yhdistystoimijana Lieto-viikon rahoitus- ja yhteistyömahdollisuuden laajenevat huomattavasti ja toiminta ilman julkisen sektorin byrokratiaa sujuvoittaisi tapahtuman järjestämistä.

Kuntien yhteistyö olisi toinen vaihtoehto. Taloudellisesti heikkoina aikoina ratkaisuna voisi olla myös kuntien yhteistyö. Kahden tai useamman kunnan yhdistäessä resursseja saadaan aikaan mahdollisuus paikallistapahtumien kulttuurituottajan palkkaamiseen. Kunnan organisoimat paikallistapahtumat kärsivät usein kaavoihin kangistumisesta, virka-ajan ”kirouksesta” ja ovat aikaresurssien puutteessa jatkuvan kehittymisen puutteessa. Kulttuurituottajan palkkaaminen yhteiseksi muutaman kunnan alueella paikallistapahtumien tuottamiseen saataisiin tarvittava lisäpanostus.

6.1 Mitä seuraavaksi?

Vuoden 2015 Lieto-viikon suunnittelu alkaa melko pian tämän työn valmistumisen jälkeen. Tänä vuonna tuotannon suurimpana haasteena on vuoden vaihteessa tapahtunut kuntaliitos Tarvasjoen kanssa. Kunnan kasvusta johtuen tapahtuma on jälleen kehitystarpeen edessä. Tänä vuonna tuotanto kohtaa uudet haasteet tapahtuman sopeuttamisessa koko uuden kunnan alueelle. On kartoitettava alueen tämän hetkinen paikallistapahtumien tilanne ja mietittävä niiden yhdistämistä tai erillään pitämistä. Samoin olisi tärkeää pohtia tapahtumien sijoittumista kunnan alueella, kannattaako tapahtumia keskittää keskustaan vai ympäri kuntaa.

Tämän työn aikana nousi esiin myös mielenkiintoinen seikka paikallistapahtumien ohjelmassa usein toistuvan markkinatapahtuman menestyksestä. Haastattelemieni

tapahtumien ohjelmista löytyi melkein jokaisesta markkinatyylinen tapahtuma, jonka ympärille muu ohjelma asettui. Markkinat ovat siis hyvin suosittuja tämän kaltaisissa paikallistapahtumissa. Tulevaisuudessa voisi harkita toisiko ”markkinafiilis” sitä kaivattua lisänäkyvyyttä ja yhteisöllisyyttä Lieto-viikollekin.

Näiden lisäksi yritysten mukaan ottamista Lieto-viikolle voisi harkita. Muutamien kokeilujen kautta voidaan huomata, että yrityksetkin haluavat esitellä toimintaansa ja tarjota palveluitaan Lieto-viikon hengessä. Tulevina vuosina voisi kartoittaa sitä millä tavoin yrityksiin mukaan tuleminen vaikuttaisi Lieto-viikkoon, mitä hyötyä siitä voisi saada ja mitä haittoja se aiheuttaisi. Benchmarking-haastateltujen joukossa oli sellaisia tapahtumia, joissa yritykset olivat joukolla mukana. Tosin, olisi hyvin tärkeä tehdä yrityksille selväksi tapahtuman idea ja tavoite, jotta Lieto-viikko säilyttäisi kaikille avoimena paikallistapahtumana.

Yrityksiä voisi mieltä myös tapahtuman mahdollisina rahoittajina, koska yhteistyö kolmannen sektorin kanssa saattaisi antaa yrityksille heidän tavoittelemaa lisänäkyvyyttä. Uusi mahdollisuus rahoitukseen voisi mieltä myös mainostilan myynnillä. Esitteisiin ja tapahtumiin voidaan myydä markkinointimahdollisuutta paikallisille yrittäjille. Mainostilan myyntiä kannattaa harkita kaikkeen tapahtuman liittyvään markkinointiin, yritykset voivat nähdä mahdollisuuden hyvästä näkyvyydestä.

6.2 Yleistettävyys

Kulttuurituotannon kentällä on paljon tapahtumia, joiden kehittäminen olisi tarpeen. Resurssien puutteessa kehitystyöhön ei pystytä panostamaan ja se unohdetaan. Kehittämisen tarve nousee erityisesti teknologian nopean kehittymisen ja käytäntöjen muuttumisen seurauksena.

Kun työpaikat kunnallisella puolella vähentyvät palveluiden ulkoistamisen seurauksena (Iso-Aho & Lyijynen 2005, 18), voidaan olettaa kolmannelle sektorille työllistymisen lisääntyvän. Tarve yhdistysten ”ammattimaiselle” toiminnalle nousee ja

yhdistykset ovat huomanneet ammattilaisen palkkaamisen vastaavan tarpeeseen. Oman alansa ammattilaisena työntekijöinä tuovat toimintaan tarvittavaa kehitystä ja laatua.

Kolmannen sektorin rahoituskanavat ovat laajat ja mahdollisuuksia on monia. Avustusten ja sponsorien avulla yhdistykset pystyisivät sijoittamaan edes kertaluontoisesti toimintansa kehittämiseen, jos vain haluaisivat. Oman alan kehityksessä on pysyttävä mukana ja parhaiden toimintatapojen löytämiseksi tarvitaan usein ammattilaisen apua.

Tähän tarpeeseen ja "avunhuutoon" voisi kulttuurituottajan osaamisella vastata. Koulutetulle kulttuurituottajalle on tuttua työskennellä kehittävällä otteella, joten omalla ammattitaidollaan toiminnan kehittäminen onnistuisi melkein millä kentällä tahansa. Tuottaja nähdään nykyaikaisena moniosaajana. Projektinhallinta taidoillaan ja tulevaisuuteen suuntavalla ajattelulla kulttuurituottaja pystyisi antamaan kolmannen sektorin toimijoille työkalut ajan mukaiseen toimintaan. Tuottajat työllistyvät yhdistyksiin ja järjestöihin yhä useammin, koska heidän erikoisosaamistaan pystytään hyödyntämään siellä hyvin. Tuottaja voisi siis toimia myös yleisesti kolmannen sektorin kehittäjänä alasta riippumatta.

Kuntakin pystyisi tilanteeseen vaikuttamaan. Kunta voisi tarjota alueen toimijoille koulutusten lisäksi mahdollisuuden kehittymiseen palkkaamalla kulttuurituottajan, jonka toimenkuvana olisi kehittää paikallisten yhdistysten toimintaa. Kulttuurituottajan ominaisuuksiin kuuluu yleensä kehittämisen taito, joten kolmannen sektorin kehittäminen olisi luontaista myös tuottajan näkökulmasta. Yhdistysten elinvoiman ylläpito edesauttaa myös sen säilymistä kiinnostavana kansalaisten toimintafoorumina (Harju 2004).

6.3 Työn tilaajan palaute

Liedon kulttuuritoimi tilaajana oli hyvin tyytyväinen antamaani työpanokseen. Tällä kehittämistyöllä oli suuri vaikutus Lieto-viikon tuotantoon. Nuoriso- ja kulttuurisihteeri

Arttu Eteläpellon mukaan kehittyminen on hyvin näkyvää. Hänestä huomattavaa oli se kuinka paljon yhden ihmisen lisäpanostuksella saa aikaan. Suurimman kiitoksen tilaajalta sai Lieto-viikon näkyvyys. Tehostetulla viestinnällä Lieto-viikko sai huomattavasti enemmän näkyvyyttä ja kykyä viestinnän osalta sai erityistä kiitosta. Graafisen ulkoasun avulla tapahtuman tunnettuus tulee lisääntymään vuosi vuodelta.

Esittelin toimintatutkimuksen tuloksia tammikuussa kokoontuneelle Liedon kunnan sivistystoimenjohtoryhmälle. Kerroin johtoryhmälle heitä kiinnostavia kohtia toimintatutkimuksen päätoimenpiteistä sekä hahmottelemistani kehitysideoista. Sain kiitosta panoksestani Lieto-viikon kehittämiseen ja suoraa palautetta. Minulle kerrottiin, että tämän hetkinen taloustilanne on otettava enemmän huomioon ja henkilöiden palkkaamista ei nähty ratkaisuna ongelmiin. Johtoryhmässä nähtiin henkilön palkkaamisen olevan hankalaa sekä tuotiin esiin se että Tarvasjoelta tulleen henkilöstön tuoma lisäresurssi olisi ratkaisu resurssien lisääntymiseen ja tapahtuman jatkuvaan kehittämiseen. Yhdistyksen perustamista ei nähty ensimmäisenä vaihtoehtona, mutta sitä kautta avautuvia rahoitusmahdollisuuksia nostettiin esiin positiivisena ideana. Omia kokemuksiaan kertonut johtokunnan jäsen totesi nähneensä, miten samanlaisten tapahtumien laatu säilyy parhaiten kunnan ollessa siitä vastuussa.

6.4 Onnistumisen arviointi

Tämän työn tavoitteena oli kehittää Lieto-viikon tuotantoa ja sen se myös teki. Onnistuin tämän toimintatutkimuksen syklin aikana suunnittelemaan ratkaisuja esiin nousseihin ongelmiin, toimimaan käytännössä tuotannon osana, havainnoimaan toimintaympäristöäni sekä arvioimaan tapahtunutta. Näiden seurauksena ja toimintatutkimuksen spiraalin läpikäyneenä kykenin kehittämään Lieto-viikkoa tuotantona sekä ehdottamaan jatkokehitysideoita.

Lieto-viikon kehittämisessä oli sopivasti haastetta. Aiheen rajaamisen tarpeellisuus korostui erityisesti, koska kuntien ja kolmannen sektorin kehittyminen ovat jo yksinäänkin suuria kokonaisuuksia. Valitsemani näkökulmat muodostivat tälle työlle

sopivat raamit. Lisää perspektiiviä tutkimukseen olisi antanut tapahtuman kävijöiden haastattelu ja näkökulman tuominen mukaan.

Toimijoiden palautekyselyn vastausten määrä jäi hieman oletettua vähemmäksi. Suuremman vastausmäärän olisi voinut ehkä saavuttaa toimijoita kasvotusten haastattamalla, mutta sähköisen lomakkeen käyttäminen antoi toimijoille mahdollisuuden pysyä anonyyminä ja sitä kautta vastata kyselyyn rehellisemmin.

Muutaman aikaisemman kehitystyön aikana olen kokenut suurta intohimoa asioiden kehittämiseen ja uudistamiseen perinteitä kunnioittaen. Tämän työn tulosten sekä omien kokemuksieni perusteella voin todeta, että kaiken toiminnan kehittämiseen tarvitaan tulevaisuusorientoitunut kehittäjä sekä rohkeita ehdotuksia. Faktaa on että kaiken toiminnan kehittämiseksi on aina tarvetta.

LÄHTEET

- Björkqvist, Leena 2011. Kulttuuri kutoo. Yhteistyö ja verkostot vapaan kulttuurikentän tukena ja innostajana. Teoksessa Leena Björkqvist & Katri Halonen & Laura-Maija Hero & Juha Iso-Aho & Outi Teye & Pekka Uotila Tuottaja2020. Kurkistuksia kulttuurituottajan tulevaisuuteen. Helsinki: Metropolia Ammattikorkeakoulu.
- Cantel, Timo 2001. Mittaamaton kulttuuri. Teoksessa Sulevi Riukulehto (toim.) Perinnettä vai bisnestä? Kulttuurin paikalliset ulottuvuudet. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy, 52-61.
- Conway, Des 2009. The Event Manager's Bible. The Complete Guide to Planning and Organising a Voluntary or Public Event. Third edition 2009. Oxford: How To Books Ltd.
- Eteläpelto, Arttu 2014a. Email arttu.etelapelto@lieto.fi 15.8.2014.
- Harju, Aaro 2004. Järjestön kehittäminen. Helsinki: Sivistysliitto Kansalaisfoorumi SKAF ry.
- Heikkala, Juha 2014. Onko yhdistystoiminta laskeva trendi? Kolmannen lähteen tapahtumassa "Yhdistysten palvelutoiminnan mahdollisuudet" 22.1.2014. Viitattu 12.1.2015. <http://www.kolmaslahde.fi/ajankohtaista/302-heikkala>
- Heikkinen, Hannu L.T. 2008. Toimintatutkimuksen lähtökohdat. Teoksessa Hannu L.T. Heikkinen & Esa Rovio & Leena Syrjälä (toim.) Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Helsinki: Kansanvalistusseura, 16-38.
- Heikkinen, Antti 2011. Rahaa, resursseja ja lisää rahvasta! Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimijoiden kehittämisajatuksia Hankasalmen kunnan palveluista. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kulttuurituotannon koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 2.3.2015. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201105188430>
- Heikkinen, Hannu L.T. & Huttunen, Rauno 2008. Toimintatutkimus tieteenä. Teoksessa Hannu L.T. Heikkinen & Esa Rovio & Leena Syrjälä (toim.) Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Helsinki: Kansanvalistusseura, 184-202.

- Heikkinen, Hannu L.T. & Rovio, Esa & Syrjälä, Leena 2008. Toiminnasta tietoon. Toimintatutkimuksen menetelmät ja lähestymistavat. Helsinki: Kansanvalistusseura.
- Hirsivaara, Teija & Rusanen, Jaana 2014. "Mielenkiintoista, messissä ollaan" : Selvitys Limingan kunnan järjestöjen ja Limingan kunnankirjaston yhteistyöstä. Oulun ammattikorkeakoulu. Kirjasto- ja tietopalvelun tutkinto-ohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 2.3.2015. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201405025595>
- Ilkka.fi 2014. Paula Risikko: Uusi kuntalaki lisää kuntalaisten mahdollisuutta osallistua. Uutinen. Ilkka.fi 10.12.2014. Viitattu 8.3.2015. <http://m.ilkka.fi/uutiset/maakunta/paula-risikko-uusi-kuntalaki-lis%C3%A4%C3%A4-kuntalaisten-mahdollisuuksia-osallistua-1.1735624>
- Iso-Aho, Juha & Lyijynen, Elina 2005. Unohda hyvä veli – Toimi oikein kulttuurituottajana. Sarja C. Oppimateriaalit 13/2005. HUMAK.
- Iso-Aho, Juha 2007. Ugrijuhla tuotteena ja tuotantona. Teoksessa Pekka Vartiainen (toim.) Kulttuurituottajan kyydissä. Alueellisen kulttuuritapahtuman tuotanto. Sarja B. Projektiraportit ja selvitykset 5, 2007. HUMAK, 120-154.
- Iso-Aho, Juha 2011. "Miksi tarvitsemme tapahtumia?" Teoksessa Juha Iso-Aho & Joni Kinnunen (toim.) Tapahtumatuotannon palapeli. Näkökulmia merkityksiin, muutokseen ja kehittämiseen. Sarja F. Katsauksia ja aineistoja 4. HUMAK.
- Kahila, Petri 2001. Perinnettä vai bisnestä? Teoksessa Sulevi Riukulehto (toim.) Perinnettä vai bisnestä? Kulttuurin paikalliset ulottuvuudet. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy, 145-159.
- Kainulainen, Kimmo 2004. Elämyksistä elinkeinoja. Kulttuuritapahtumien paikallistaloudelliset merkitykset maaseutukunnille ja kaupungeille. Seinäjoki: Helsingin yliopisto, Maaseudun tutkimus- ja koulutuskeskus.
- Karppinen, Hanna & Poranen, Arja 2001. Miten mitata alueellista kulttuuria? Teoksessa Sulevi Riukulehto (toim.) Perinnettä vai bisnestä? Kulttuurin paikalliset ulottuvuudet. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy, 62-76.
- Kilpeläinen, Päivi & Kostiainen, Eeva & Laakso, Seppo 2012. Kaupungissa tapahtuu. Tapahtumaklusteri ja tapahtumien vaikutuksen Helsingissä. Helsinki: Kaupunkitutkimus TA Oy. Viitattu 4.3.2015.

http://www.visithelsinki.fi/sites/visithelsinki.fi/files/files/tapahtumien_vaikuttavuus.pdf

Koivisto, Nelli & Lehikoinen, Kai & Pasanen-Willberg, Riitta & Ruusuvirta, Minna & Saukkonen, Pasi & Tolvanen, Pirita & Veikkolainen, Arsi 2010. Kolmannella lähteellä. Hyvinvointipalveluja kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön aloilta. Kokos julkaisuja 1. Helsinki: Kokos palvelut, Teatterikorkeakoulu.

Kolmas lähde 2013. Kohti uudenlaista maailmaa. Arviointiraportti paikallistason hankkeista ESR-kehittämissuunnitelmassa: Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoalojen kolmas sektori hyvinvointipalvelujen tarjoajana 2007—2013. Kolmas lähde. Aalto yliopiston Kauppakorkeakoulun Pienyrityskeskus. Viitattu 12.1.2015.

<https://www.innokyla.fi/documents/859508/35021717-6d71-4f54-954d-3f8107ac2752>

Konttinen, Esa 2015. Kolmas sektori. Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaali. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Viitattu 4.3.2015. <http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/kolmas-sektori>

Kunnat.net 2014. Kuntaliitokset. Viitattu 12.1.2015. www.kunnat.net/kuntaliitos

Lakso, Timo & Kainulainen, Kimmo 2001. Sivusta aluekehitystyön ytimeen. Teoksessa Sulevi Riukulehto (toim.) Perinnettä vai bisnestä? Kulttuurin paikalliset ulottuvuudet. Jyväskylä: Atena Kustannus Oy, 32-51.

Liedon kunta 1969. Kunnalliskertomus vuodelta 1969. Ei julkaistu.

Linkoranta, Tauno & Salo, Maria 2013. Kumppanuutta ja yhteistyötä. Yhdistystoiminta Liedossa. Varsinais-Suomen Kylät ry. Viitattu 12.1.2015. <http://www.vskylat.fi/wp-content/uploads/2013/01/Lieto-ohjelma-versio-10-20131.pdf>

Myllyniemi, Sami 2009. Aika vapaalla: Nuorten vapaa-aikatutkimus 2009. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura & Opetusministeriö & Nuorisoasiain neuvottelukunta.

Ojasalo, Katri & Moilanen, Teemu & Ritalahti, Jarmo 2010. Kehittämistyön menetelmät. Uudenlaista osaamista liiketoimintaan. Helsinki: WSOYpro Oy.

Opetusministeriö 2007. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoalojen kolmas sektori hyvinvointipalveluiden tarjoajana. Opetusministeriön valtakunnallinen ESR-

kehittämishjelma 2007-2013., kehittämishjelman esittelyasiakirja. Helsinki: Opetusministeriö.

Pellikka, Saija 2013. "Toiminnan kehittäminen on AINA tärkeää" : Invalidiliiton, "Arvioidaan ja kehitetään yhdistyksen toimintaa!"-kurssin vaikutusten arviointi jäsenyhdistysten toiminnassa. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 2.3.2015. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201305127839>

Poikela, Esko 2014. Lieto-päivän juhlapuhe 30.8.2014.

Pyykkönen, Miikka 2015. Uusi kolmas sektori. Kansalaisyhteiskunnan tutkimusportaali. Jyväskylä: Jyväskylän yliopisto. Viitattu 12.1.2015. (<http://kans.jyu.fi/sanasto/sanat-kansio/uusi-kolmas-sektori>)

Ruusuvirta, Minna & Saukkonen, Pasi 2008. Kolmannen sektorin osaaminen ja osaamisen kehittämistarpeet hyvinvointipalvelujen tarjoamisessa ja tuottamisessa. Kulttuuri-, liikunta- ja nuorisoalojen kolmas sektori hyvinvointipalvelujen tarjoajana kehittämishankkeeseen osallistuville yhteisöille kohdistettu selvitys. Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissätiö Cupore. Viitattu 12.1.2015. <https://www.innokyla.fi/documents/859508/4189292d-5bc8-4018-9781-be1a53d0d9fb>

Ruusuvirta, Minna & Saukkonen, Pasi 2010. Teoksessa Nelli Koivisto & Kai Lehikoinen & Riitta Pasanen-Willberg & Minna Ruusuvirta & Pasi Saukkonen & Pirita Tolvanen & Arsi Veikkolainen (toim.) Kolmannella lähteellä. Hyvinvointipalveluja kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön aloilta. Kokos julkaisuja 1. Helsinki: Kokos palvelut, Teatterikorkeakoulu.

Saksala, Elina 2015. Tuottajan käsikirja. Helsinki: Like Kustannus Oy.

Saukkonen, Pasi & Ruusuvirta, Minna 2009. Toiveet, tavoitteet ja todellisuus. Tutkimus kulttuuripoliitikasta 23 kaupungissa. Cuporen julkaisuja 15. Helsinki: Kulttuuripoliittisen tutkimuksen edistämissätiö Cupore.

Soudunsaari, Aki 2010. Teoksessa Nelli Koivisto & Kai Lehikoinen & Riitta Pasanen-Willberg & Minna Ruusuvirta & Pasi Saukkonen & Pirita Tolvanen & Arsi Veikkolainen (toim.) Kolmannella lähteellä. Hyvinvointipalveluja kulttuurin,

- liikunnan ja nuorisotyön aloilta. Kokos julkaisuja 1. Helsinki: Kokos palvelut, Teatterikorkeakoulu, 196-204.
- Tiihonen, Arto 2010. Teoksessa Nelli Koivisto & Kai Lehikoinen & Riitta Pasanen-Willberg & Minna Ruusuvirta & Pasi Saukkonen & Pirita Tolvanen & Arsi Veikkolainen (toim.) Kolmannella lähteellä. Hyvinvointipalveluja kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön aloilta. Kokos julkaisuja 1. Helsinki: Kokos palvelut, Teatterikorkeakoulu, 213-222.
- Tolvanen, Pirita & Vanhapiha, Elina & Tiilikainen, Taneli & Veikkolainen, Arsi & Kuokka, Nelli & Kinnunen, Riitta 2013. Yhdistykset palvelemissa yhteiskuntaa – ja toteuttamassa itseään. Casebook, Kolmas Lähde. Helsinki: Aalto yliopiston kauppakorkeakoulun Pienyrityskeskus.
- Valkeapää, Maija 2011. Voimaa ihmisiltä ihmisille – Käsikirja kylätapahtuman avuksi. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kulttuurituotannon koulutusohjelma. Opinnäytetyö. Viitattu 2.3.2015. <http://urn.fi/URN:NBN:fi:amk-201105168081>
- Vanhapiha, Elina & Tiilikainen, Taneli & Veikkolainen, Arsi & Tolvanen, Pirita & Kuokka, Nelli & Lidman, Jukka 2013. Yhdistykset toteuttamassa itseään – ja palvelemissa yhteiskuntaa. Handbook, Kolmas lähde. Helsinki: Aalto yliopiston kauppakorkeakoulun Pienyrityskeskus.
- Varsinais-Suomen Kylät 2015. Varsinais-Suomen Kylät ry:n kotisivut. Viitattu 10.2.2015. <http://www.vskylat.fi/yhdistys/>
- Viskari, Leena 2014. Email leena.viskari@nautelankoski.net 10.12.2014.
- Väestörekisterikeskus 2015. Kuntien asukasluvut tammikuussa 2015. Viitattu 3.3.2015. <http://vrk.fi/default.aspx?docid=8726&site=3&id=0>
- Widenius, Marja 2010. Kunnalliset kulttuuripalvelut ja kolmas sektori. Teoksessa Nelli Koivisto & Kai Lehikoinen & Riitta Pasanen-Willberg & Minna Ruusuvirta & Pasi Saukkonen & Pirita Tolvanen & Arsi Veikkolainen 2010. Kolmannella lähteellä. Hyvinvointipalveluja kulttuurin, liikunnan ja nuorisotyön aloilta. Kokos julkaisuja 1. Helsinki: Kokos palvelut, Teatterikorkeakoulu, 191-195.

HAASTATTELUT

Kaikki haastattelut on Suvi Torikan tekemiä.

Alajärvi, Katri 2014. Sihteeri ja varapuheenjohtaja, Ruskopäivät, 13.11.2014. Turku.

Eteläpelto, Arttu 2014b. Nuoriso- ja kulttuurisihteeri, Lieto-viikko, 2.12.2014. Turku.

Neulaniemi, Miika 2014. Koordinaattori, Kaupunginosaviikot, 4.11.2014. Turku.

Saarikko, Timo 2014. Markkinointivastaava, Piikkiö Päivät, 18.11.2014. Kaarina.

Vauranoja, Sanna 2014. Puheenjohtaja, Piikkiö Päivät, 18.11.2014. Kaarina.

Ylioja, Eila 2014. Kirjasto- ja kulttuuritoimen johtaja, Nousiaisten päivät, 7.11.2014.
Nousiainen.

LIITTEET

Liite 1. Lieto-viikon graafinen ohjeisto

GRAAFINEN ULKOASU

Lieto-viikon kaikessa viestinnässä tulee käyttää samaa graafisen ulkoasun mukaista tyyliä.

KÄYTETYT VÄRIT	Vihreä = C 75, M 5, Y 100, K 0 Punainen = C 0, M 100, Y 100, K 0
KÄYTETTY FONTTI	Trebuchet

LOGO

Lieto-viikon logoa käytetään kaikessa tapahtumaan liittyvässä markkinoinnissa ja viestinnässä. Sitä käytetään yleisesti värillisenä, mutta tarpeen tullen siitä voidaan käyttää myös harmaata versiota.

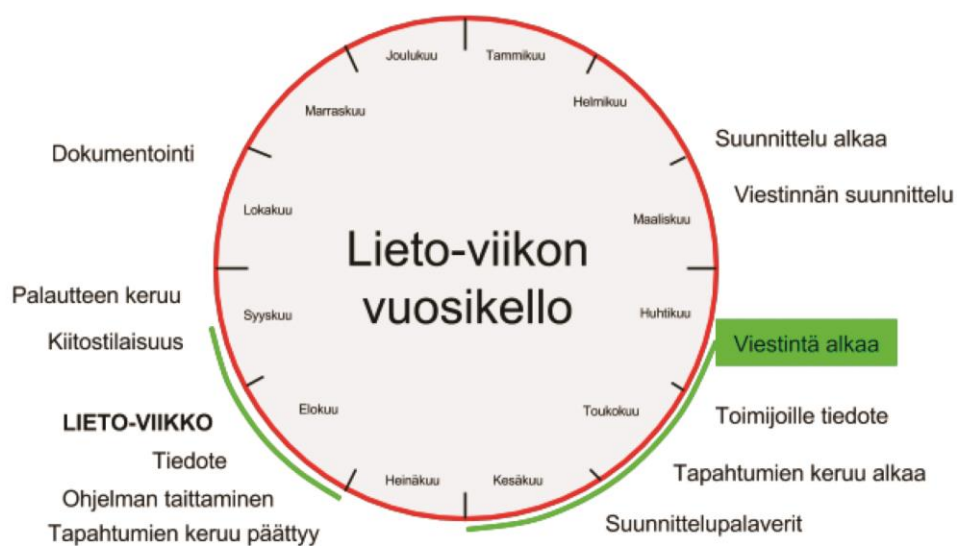
OHJELMA

Lieto-viikon ohjelma julkaistaan Turun Tienoossa useimmiten 4-sivuisena kokonaisuutena, joka sisältää kunnanjohtajan tervehdyksen lisäksi viikon tapahtumien ohjelman. Ohjelma tulee taittaa alla olevaa mallia mukaillen: samaa tyyliä ja samoja värejä noudattaen.

Liite 2. Lieto-viikon tuotannon vuosikello

LIETO-VIIKON VUOSIKELLO

TAMMI-HELMI-MAALISKUU

Suunnittelu alkaa

- Lieto-viikon päivämäärien varmistaminen
- Turun Tienoon peittojakelun ilmestymisaikataulun hankinta
- Viestinnän suunnittelu (milloin mainostetaan, milloin ohjelma julkaistaan)

HUHTIKUU

Viestintä alkaa

- Toimijoille tiedotetaan Lieto-viikosta
- Lehti-ilmoittelu alkaa

TOUKO-KESÄKUU

Tapahtumien keruu alkaa

- ilmoittautumiskeinoista ja päättymispäivästä tiedotetaan

Juttuvinkki Turun Tienooseseen suunnittelun alkamisesta)

Suunnittelupalaverit (kaksi tai enemmän, muutaman viikon välein)

Julisteiden valmistus, painotarjoukset ja jakelun suunnittelu (*Painotaloja liitteenä*)

Ohjelman taiton aikataulun varmistaminen

HEINÄKUU Kaikki on lomalla.

ELOKUU

Markkinointi alkaa

- Julisteet painosta ja jakoon
- Mainoskankaiden kiinnitys
- Mainokset lehtiin, nettisivuille ja Facebook-tapahtuman luonti

Tapahtumien keruu päättyy

- toimijoille toimitetaan palautelomakkeet

Ohjelma taittoon ja toimitus Turun Tienooseseen

Tiedotteen lähetys tapahtumaa edeltävällä viikolla (*Postituslista liitteenä*)

Ohjelman julkaiseminen Lieto-liitteessä

LIETO-VIIKKO tapahtuu !

SYYSKUU

Kiittäminen

- Kiitosilmoitus lehteen ja nettisivuille
- Toimijoille kiitosviesti ja kutsu kiitostilaisuuteen
- Kiitostilaisuus ja palautelomakkeiden keruu

LOKAKUU

Dokumentointi

MARRAS-JOULUKUU

Ajatukset kohti uutta vuotta.